TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ VE AVRUPA TOPLULUKLARI KOMİSYONU ARASINDA KATILIM ÖNCESİ YARDIM ARACI (IPA) İLE TEMİN EDİLEN YARDIMIN UYGULANMASI ÇERÇEVESİNDE TÜRKİYE CUMHURİYETİNE SAĞLANAN AVRUPA TOPLULUĞU MALİ YARDIMLARIYLA İLGİLİ İŞBİRLİĞİ KURALLARI HAKKINDA ÇERÇEVE ANLAŞMA

İÇİNDEKİLER

Bölüm l: Genel hükümler

Madde 1: Yorumlama

Madde 2: Kısmi geçersizlik ve kasti olmayan boşluklar

Madde 3: Amaç ve kapsam

Madde 4: Mali yardımla ilgili genel kurallar

Madde 5: Uygulama Yöntemleri

Bölüm II: Yönetim yapıları ve yetkililer

Madde 6: Merkezi Olmayan Yönetim için Yapıların Oluşturulması ve Yetkililerin Atanması

Madde 7: Merkezi ve Ortak Yönetim için Yapıların Oluşturulması ve Yetkililerin Atanması

Madde 8: Yapıların, yetkililerin ve birimlerin işlevleri ve ortak sorumlulukları

Bölüm III: Merkezî Olmayan Yönetim Kapsamında Yönetim Yetkilerinin Verilmesi ve Akreditasyonu

Madde 9: Ortak koşullar

Madde 10: Ulusal yetkilendirme görevlisinin ve Ulusal Fonun yetkili akreditasyon görevlisi tarafından akreditasyonuna ilişkin usul

Madde 11: Program otoritelerinin ulusal yetkilendirme görevlisi tarafından akreditasyonuna ilişkin usul

Madde 12: Komisyon tarafından yönetim yetkilerinin verilmesine ilişkin usul

Madde 13: Ulusal yetkilendirme görevlisinin ve ulusal fonun akreditasyonunun kaldırılması veya askıya alınması

Madde 14: Program otoritelerinin akreditasyonunun kaldırılması veya askıya alınması

Madde 15: Yönetim yetkilerinin verilmesinin kaldırılması veya askıya alınması

Madde 16: Komisyon tarafından ön kontrol yapılmaksızın Merkezi Olmayan Yönetim

Madde 17: Ulusal yetkilendirme görevlisi tarafından verilen güvence beyanı

Madde 18: Denetim otoritesi tarafından raporların ve görüşlerin oluşturulması ve ulusal yetkilendirme görevlisi ve Komisyon tarafından bunların takibi

Bölüm IV: Topluluk Mali Yardımına İlişkin Genel Kurallar

Madde 19: Harcamaların Uygunluğu

Madde 20: Faize ilişkin tasarruf

Madde 21: Denetsel Takip

Madde 22: Yardımın yoğunluğu ve Topluluk katkısının oranı

Bölüm V: Uygulamaya İlişkin Genel Kurallar

Madde 23: Satın Alma kuralları

Madde 24: Tanıtım ve Görünürlük

Madde 25: Programların uygulanması ve sözleşmelerin yerine getirilmesi için kolaylıklar sağlanması

Madde 26: Vergiler, gümrük ve ithalat vergileri ve diğer harçlara ilişkin kurallar

Madde 27: Komisyon ve Avrupa Sayıştayı tarafından gerçekleştirilen gözetim, kontrol ve denetim

Madde 28: Usulsüzlük ve sahteciliğin önlenmesi, yolsuzluğa karşı önlemler

Madde 29: Usulsüzlük ve dolandırıcılık durumlarında fonların geri alınması

Madde 30: Mali düzeltmeler

Madde 31: Mali ayarlamalar

Madde 32: Mali düzeltmelere ilişkin kriterler

Madde 33: Mali düzeltmelere ilişkin usul

Madde 34: Geri Ödeme

Madde 35: Topluluk katkısının tekrar kullanımı

Madde 36: Merkezi olmayan yönetim durumunda izleme, Katılım Öncesi Yardım Aracı izleme komiteleri

Madde 37: Merkezi ve ortak yönetim durumunda izleme

Madde 38: Uygulama hakkında yıllık ve nihai raporlar

Madde 39: Merkezi olmayan yönetim kapsamındaki programların kapanışı

Madde 40: Merkezi ve ortak yönetim kapsamındaki programların kapanışı

Bölüm VI: Nihai Hükümler

Madde 41: Danışma

Madde 42: Farklılıkların giderilmesi, tahkim

Madde 43: Üçüncü taraflarla uyuşmazlık

Madde 44: Duyurular

Madde 45: Ekler

Madde 46: Yürürlüğe Giriş

Madde 47: Değişiklik

Madde 48: Sona Erme

Madde 49: Dil

Ekler:

EK A: Komisyon ve Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti arasındaki Çerçeve Anlaşmanın 8. maddesi uyarınca yapılar, yetkililer ve kurumların işlevleri ve ortak sorumlulukları

EK B: Komisyon ve Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti arasındaki Çerçeve Anlaşmanın 17. maddesi uyarınca Ulusal Yetkilendirme Görevlisinin Model Güvence Beyanı

EK C: Katılım Öncesi Yardım Aracı Uygulama Tüzüğünün 29(2)(b) maddesi uyarınca Türkiye Cumhuriyeti Denetim Otoritesinin Model Yıllık Denetim Faaliyet Raporu

EK D: Katılım Öncesi Yardım Aracı Uygulama Tüzüğünün 29(2)(b) maddesi uyarınca Türkiye Cumhuriyeti Denetim Otoritesinin Model Yıllık Denetim Görüşü

EK E: Katılım Öncesi Yardım Aracı Uygulama Tüzüğünün 29(2)(b) maddesi uyarınca, bir programın ya da programın bölümlerinin kapatılmasıyla ilgili nihai harcama beyannamesi hakkında Türkiye Cumhuriyeti Denetim Otoritesinin Model Denetim Görüşü

Avrupa Topluluğu - bundan böyle "Topluluk" olarak anılacaktır - adına ve hesabına hareket eden Avrupa Toplulukları Komisyonu - bundan böyle "Komisyon" olarak anılacaktır - bir tarafta ve

Türkiye Cumhuriyeti adına hareket eden Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti - bundan böyle "Yararlanıcı" olarak anılacaktır,

diğer tarafta olmak üzere her iki taraf birlikte "Âkit Taraflar" olarak anılacaktır.

(1) 1 Ağustos 2006'da, Avrupa Birliği Konseyi, bir katılım öncesi yardım aracı tesis eden 17 Temmuz 2006 tarihli ve 1085/2006 sayılı Konsey Tüzüğünü[1] (bundan böyle "Katılım Öncesi Yardım Aracı Çerçeve Tüzüğü" olarak anılacaktır) kabul etmiştir. Bu yeni araç, 1 Ocak 2007'den itibaren geçerli olmak üzere, aday ülkelere ve potansiyel aday ülkelere Avrupa Birliği'nin üyeleri olmak amacıyla gerçekleştirecekleri siyasi, ekonomik ve kurumsal reformlarını güçlendirmeye yönelik çabaları için mali destek sağlanmasıyla ilgili tek yasal dayanağı oluşturduğundan;

(2) 12 Haziran 2007'de, Komisyon, Katılım Öncesi Yardım Aracı Çerçeve Tüzüğünü uygulamaya koyan, buradaki uygulanabilir yönetim ve kontrol hükümlerini ayrıntılandıran tüzüğü kabul ettiğinden;

(3) Yeni katılım öncesi yardım aracı daha önce var olan beş katılım öncesi aracın yerini aldığından: Bazı Merkezi ve Doğu Avrupa ülkelerine ekonomik yardım hakkında 3906/1989 sayılı Tüzük (AET), katılım öncesi yapısal politikalar için bir araç oluşturulması hakkındaki 1267/1999 sayılı Tüzük (AT), tarım ve kırsal kalkınmaya yönelik katılım öncesi tedbirlerin desteklenmesi hakkında 1268/1999 sayılı Tüzük (AT), 1628/96 sayılı Tüzüğü (AT) kaldıran ve 3906/89 ve 1360/90 sayılı Tüzükleri (AET) değiştiren Arnavutluk, Bosna-Hersek, Yugoslav Federal Cumhuriyeti ve Makedonya'ya yardım yapılması hakkında 2666/2000 sayılı Tüzük (AT) ve Türkiye'ye yardım yapılması hakkında 97/256/AT ve 1999/311/AT sayılı Kararlar ile 2500/2001 sayılı Tüzük (AT);

(4) Yararlanıcı, Katılım Öncesi Yardım Aracı Çerçeve Tüzüğü ile Katılım Öncesi Yardım Aracı Çerçeve Tüzüğünü uygulamaya koyan 12 Haziran 2007 tarihli ve 718/2007 sayılı Komisyon Tüzüğünde[2] (bundan böyle "Katılım Öncesi Yardım Aracı Uygulama Tüzüğü" olarak anılacaktır) öngörüldüğü üzere Katılım Öncesi Yardım Aracı kapsamında ehil olduğundan;

(5) Yararlanıcı, Katılım Öncesi Yardım Aracı Çerçeve Tüzüğü EK I'de yer aldığından ve dolayısıyla Katılım Öncesi Yardım Aracı kapsamında oluşturulan 5 bileşene erişimi olması gerektiğinden: Geçiş Dönemi Yardımı ve Kurumsal Yapılanma Bileşeni, Sınır Ötesi İşbirliği Bileşeni, Bölgesel Kalkınma Bileşeni, İnsan Kaynaklarını Geliştirme Bileşeni ve Kırsal Kalkınma Bileşeni;

(6) Bu nedenle, Yararlanıcıyla, Katılım Öncesi Yardım Aracı kapsamında AT mali yardımlarına ilişkin işbirliği kurallarının tespit edilmesi gerektiğinden;

AKİT TARAFLAR AŞAĞIDAKİ ŞEKİLDE ANLAŞMIŞLARDIR:

---

[1] Avrupa Toplulukları Resmî Gazetesi L 210, 31 Temmuz 2006, s. 82

[2] Avrupa Toplulukları Resmî Gazetesi L 170, 29 Haziran 2007, s. 1

BÖLÜM I. GENEL HÜKÜMLER

Madde 1. Yorumlama

(1) Bu Çerçeve Anlaşmada aksini ifade eden bir açık hüküm bulunmadıkça, bu Anlaşmada kullanılan terimler onlara Katılım Öncesi Yardım Aracı Çerçeve Tüzüğü ve Katılım Öncesi Yardım Aracı Uygulama Tüzüğünde atfedilen anlamları taşırlar.

(2) Bu Çerçeve Anlaşmada aksini ifade eden bir açık hüküm bulunmadıkça, bu Anlaşmaya yapılan atıflar, onu değiştiren, ona eklenen ya da onun yerine geçen anlaşmalara da yapılmış sayılır.

(3) Konsey ya da Komisyon Tüzüklerine yapılan tüm atıflar bu tüzüklerin belirtilen sürümlerine yapılır. Gerektiği takdirde, bu tüzüklerde yapılan değişiklikler işbu Çerçeve Anlaşmaya tadilatlar vasıtasıyla aktarılır.

(4) Bu Anlaşmadaki başlıklar hukuki sonuç doğurmaz ve anlaşmanın yorumuna etki etmez.

(5) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Komisyon arasındaki 14 Mayıs 2004 tarihli Çerçeve Anlaşma, önceki katılım öncesi araçları kapsamında kararlaştırılan ve üzerinde anlaşılan tedbirler için, sözkonusu tedbirler ilgili Uygulama Anlaşmaları ile belirlenen kurallara uygun olarak tamamlanıncaya kadar, uygulanabilir olmaya devam edecektir.

Madde 2. Kısmi hükümsüzlük ve kasti olmayan boşluklar

Eğer bu Anlaşmanın bir hükmü geçersizse ya da geçersiz hale gelirse veya bu Anlaşma kasti olmayan boşluklar içeriyorsa, bu durum Anlaşmanın diğer hükümlerinin geçerliğini etkilemez. Âkit Taraflar, geçersiz bir hükmün yerine o hükmün amaç ve niyetine mümkün olan en yakın geçerli hükmü getireceklerdir. Âkit Taraflar, kasti olmayan bütün boşlukları, Katılım Öncesi Yardım Aracı Çerçeve Tüzüğü ve Katılım Öncesi Yardım Aracı Uygulama Tüzüğü uyarınca, bu Anlaşmanın amaç ve niyetine en uygun hükümle gidereceklerdir.

Madde 3. Amaç ve Kapsam

(1) Âkit Taraflar arasındaki işbirliğini teşvik etmek ve üyelik hedefi çerçevesinde mümkün mertebe topluluk müktesebatını da içine alacak şekilde Avrupa Birliği standartlarına ve politikalarına tedrici uyumu için Yararlanıcıya destek olmak amacıyla, Katılım Öncesi Yardım Aracı Çerçeve Tüzüğü ve Katılım Öncesi Yardım Aracı Uygulama Tüzüğünde belirtilen ve Yararlanıcı için uygulanması mümkün olan çeşitli alanlardaki faaliyetleri yerine getirmek hususunda Akit Taraflar anlaşmışlardır.

(2) Faaliyetler, bu Anlaşmada belirtilen ve olduğu takdirde Sektörel Anlaşmalarda ve/veya Finansman Anlaşmalarında daha da detaylandırılan hukuki, idari ve teknik çerçeve içerisinde finanse edilir ve uygulanır.

(3) Yararlanıcı, tüm faaliyetlerin en uygun şekilde yerine getirilmesini sağlamak ve ilgili programların uygulanmasını kolaylaştırmak için gerekli tüm adımları atar

Madde 4. Mali yardımla ilgili genel kurallar

(1) Topluluk mali yardımlarına ilişkin olarak Katılım Öncesi Yardım Aracı kapsamında aşağıdaki kurallar uygulanır:

a) Yardım; uyum, tamamlayıcılık, eşgüdüm, ortaklık ve odaklanma ilkelerine bağlı kalmalı;

b) Yardım, AB politikalarıyla uyumludur ve Topluluk müktesebatına uyumu desteklenir;

c) Yardım, Avrupa Topluluklarının genel bütçesine uygulanacak mali hükümlere ilişkin 25 Haziran 2002 tarih ve 1605/2002 sayılı Konsey Tüzüğünde[1] (AT, AAET) (bundan böyle "Mali Tüzük" olarak anılacaktır) ve onun Uygulama Kurallarında[2] belirtilen bütçe ilkelerine uyum sağlar;

d) Yardım, genişleme sürecinde tespit edilen ihtiyaçlarla ve Yararlanıcının hazmetme kapasiteleriyle tutarlı olmalıdır. Ayrıca, kazanılan deneyimler de göz önünde bulundurur;

e) Yardımın programlanmasının ve uygulanmasının Yararlanıcı tarafından sahiplenilmesi kuvvetle teşvik edilir ve AB'nin müdahalesinin yeterince görünebilir olması temin edilir;

f) Belirli bir süre içerisinde gerçekleştirilmesi gereken ve açık ve ulaşılabilir hedefleri olan faaliyetlerin hazırlıkları usulüne uygun bir biçimde yürütülmeli; elde edilen sonuçlar açık bir şekilde ölçülebilir ve yeterli göstergelerle değerlendirilebilir;

g) Yardımın uygulamasının muhtelif aşamalarında, cinsiyet, ırk ya da etnik köken, din ya da inanç, engellilik, yaş ya da cinsel tercihe dayanan her türlü ayrımcılık engellenir;

h) Katılım Öncesi yardımın hedefleri, sürdürülebilir kalkınma ile çevrenin korunması ve iyileştirilmesinin Toplulukça teşviki çerçevesinde takip edilir.

(2) Yararlanıcıya yapılan yardım, Katılım Ortaklığı, topluluk müktesebatının üstlenilmesine ilişkin ulusal program, Komisyonun yıllık genişleme paketinde yer alan raporlar ve strateji belgesi ve müzakere çerçeve belgesi gibi belgelerde yer alan önceliklere dayanır.

(3) Bir Sektörel Anlaşma ya da Finansman Anlaşmasıyla aksi yönde karar alınmadıkça, Katılım Öncesi Yardım Aracı kapsamında yardım alan tüm faaliyetler prensip olarak Yararlanıcı ve Topluluk tarafından ortaklaşa finanse edilir.

(4) Faaliyetlerin gerçekleştirilmesi Yararlanıcının kendi kaynaklarına ya da başka fon kaynaklarına dayanan mali taahhütlere bağlı olduğunda, Topluluğun fon temini Yararlanıcının mali taahhütleri ya da diğer fon kaynakları kullanılabilir durumda olduğu zaman mümkün olur.

(5) Katılım Öncesi Yardım Aracı kapsamında Topluluk finansmanı sağlanması Yararlanıcının işbu Çerçeve Anlaşma ile eğer varsa Sektörel Anlaşmalar ve Finansman Anlaşmaları kapsamındaki yükümlülüklerini yerine getirmesine bağlıdır.

Madde 5. Uygulama Yöntemleri

(1) Katılım Öncesi Yardım Aracı kapsamında yardımın Türkiye Cumhuriyetinde uygulanmasında, Komisyonun, Mali Tüzüğün 53c Maddesi ve AT Antlaşmalarının

[1] 16 Eylül 2002 tarih ve L 248 sayılı Resmî Gazete s. 1, 13 Aralık 2006 tarih ve 1995/2006 sayılı Tüzükle (Avrupa Toplulukları Resmî Gazetesi L 390, 30 Aralık 2006, s. 1) değiştirilmiş haliyle

[2] 23 Nisan 2007 tarihli ve 478/2007 sayılı Komisyon Tüzüğüyle (Avrupa Toplulukları Resmî Gazetesi L 111, 28.4.2007) son olarak değiştirilen 1605/2002 sayılı Konsey Tüzüğünün uygulanmasına ilişkin ayrıntılı kuralları ortaya koyan 23 Aralık 2002 tarih ve 2342/2002 tarihli Komisyon Tüzüğü (AT, Euratom) (Avrupa Toplulukları Resmî Gazetesi L 357, 31.12.2002, s.l)

ilgili hükümleri uyarınca genel bütçenin uygulanması konusundaki nihai sorumluluğunu saklı tutarken, belirli faaliyetlerin yönetimini Yararlanıcıya bıraktığı merkezi olmayan yönetim ana kural olarak uygulanır. Merkezi olmayan yönetim en azından ihaleye çıkma, sözleşme yapma ve Yararlanıcının ulusal idaresi tarafından yapılan ödemeleri kapsar. İşlemler, Mali Tüzüğün 53c maddesinde yer alan ve bu maddede atıfta bulunulan hükümler uyarınca uygulamaya koyulur.

(2) Bununla birlikte, Âkit Taraflar aşağıdakilerden yararlanmak konusunda anlaşabilirler:

(a) Geçiş Dönemi Yardımı ve Kurumsal Yapılanma Bileşeni kapsamında, özellikle bölgesel ve yatay programlar için ve Sınır Ötesi İşbirliği Bileşeni kapsamında, Mali Tüzüğün 53a maddesinde tanımlandığı şekliyle merkezi yönetim. Merkezi yönetim herhangi bir Katılım Öncesi Yardım Aracı Bileşeni kapsamında teknik yardım için de kullanılabilir. İşlemler, Mali Tüzüğün 53(a), 53a ve 54'ten 57'ye kadar olan maddelerinde ortaya konan hükümler uyarınca uygulanır.

Komisyon Yararlanıcıya, Avrupa Komisyonu Delegasyonu tarafından yönetilen projeler de dâhil olmak üzere merkezi yönetim kapsamında uygulanan programlar ve projelere ilişkin gerekli bilgiyi yıllık olarak sağlar.

(b) Geçiş Dönemi Yardımı ve Kurumsal Yapılanma Bileşeni kapsamında özellikle bölgesel ve yatay programlar için ve uluslararası örgütleri içine alan programlar için Mali Tüzüğün 53d maddesinde tanımlandığı şekliyle ortak yönetim. Faaliyetler, Mali Tüzüğün 53 (c), 53 (d) maddelerinde ortaya konan hükümler uyarınca uygulanır.

(c) Avrupa Birliği Üyesi Devletlerin de katıldığı sınır ötesi programlar için Sınır Ötesi İşbirliği Bileşeni kapsamında, Mali Tüzüğün 53b maddesinde tanımlanan şekliyle paylaşılan yönetim. Faaliyetler, Mali Tüzüğün 53 (b), 53b maddelerinde ve İkinci Bölümünün İkinci Başlığı altında ortaya konan hükümler uyarınca uygulanır. Aşağıdaki özel hüküm Üye Devletlerle sınır ötesi programlar uygulanması sırasında göz önünde bulundurulur.

Sınır ötesi bir programa dahil olan bir ya da birden fazla Avrupa Birliği Üyesi Devlet ve Yararlanıcı tüm programın paylaşılan yönetim ile uygulanmasına henüz hazır olmadığında, programın Üye Devlet(ler)le ilgili olan kısmı Katılım Öncesi Yardım Aracı Uygulama Tüzüğü Başlık II (Sınır Ötesi işbirliği Bileşeni), Bölüm III, Kısım 2 (madde 101-138) uyarınca, programın Yararlanıcıyla ilgili olan kısmı da Katılım Öncesi Yardım Aracı Uygulama Tüzüğü Başlık II, Bölüm III, Kısım 3 uyarınca uygulanır. (142. madde hariç Katılım Öncesi Yardım Aracı Uygulama Tüzüğü Madde 139-146. 110. maddenin Ortak İzleme Komitesiyle ilgili hükümleri uygulanır).

(3) İlgili Finansman Kararı gerektirdiği takdirde, Komisyon ve Yararlanıcı, Katılım Öncesi Yardım Aracı Uygulama Tüzüğünün 8. Maddesi uyarınca çok yıllı veya yıllık programlara ilişkin olarak bir Finansman Anlaşması yaparlar. Çok ülkeli programlar ve yatay inisiyatifler için yardım yapılmasına ilişkin Finansman Anlaşmaları Katılım Öncesi Yardım Aracı Çerçevesinde Komisyon ile Yararlanıcı dâhil farklı yararlanıcı ülkeler arasında yapılabilir.

(4) Bu Çerçeve Anlaşma, Katılım Öncesi Yardım Aracı kapsamında verilen mali yardım için Âkit Taraflar arasında yapılan tüm Finansman Anlaşmalarına uygulanır. Belirli bir bileşenle ilgili olarak Sektörel Anlaşmalar yapıldığında, bu anlaşmalar o

bileşen altında yapılan tüm finansman anlaşmalarına uygulanır. Hiçbir finansman anlaşması bulunmadığında bu Çerçeve Anlaşmada yer alan kurallar, eğer varsa, sektörel anlaşmalarla birlikte uygulanır. Bu Çerçeve Anlaşmanın hükümleri Katılım Öncesi Yardım Aracı kapsamında yapılan Finansman Anlaşmalarından üstündür.

BÖLÜM II. YÖNETİM YAPILARI VE YETKİLİLER

Madde 6. Merkezi Olmayan Yönetim için Yapıların Oluşturulması ve Yetkililerin Atanması

(1) Merkezi Olmayan Yönetim uygulanması durumunda Yararlanıcı, aşağıda belirtilen yapıları oluşturmalı, yetkilileri atamalıdır:

(a) Yetkili Akreditasyon Görevlisi (CAO);

(b) Ulusal Katılım Öncesi Yardım Koordinatörü (NIPAC);

(c) Bölgesel Kalkınma Bileşeni ve İnsan Kaynaklarını Geliştirme Bileşeni için stratejik koordinatör;

(d) Ulusal Yetkilendirme Görevlisi (NAO);

(e) Ulusal Fon;

(f) Katılım Öncesi Yardım Aracı Tüzüğü kapsamında yapılan yardımın yönetimi ve uygulanmasını sağlayacak, her bileşen ya da program için program otoriteleri;

(g) Denetim otoritesi

(2) Yukarıda tanımlanan birimler ve yetkililer tarafından belirlenen genel çerçeve kapsamında, program otoritelerinin içinde veya dışında spesifik birimler kurulabilir. Yararlanıcı, program otoritelerinin işlevleriyle ilgili nihai sorumluluğun başlangıçta belirlenen program otoritesinde kalmasını temin eder. Bu şekilde bir yeniden yapılanma yazılı anlaşmalarla resmileştirilir ve Ulusal Yetkilendirme Görevlisinin akreditasyonuna ile Komisyon tarafından yönetsel yetkilerin verilmesine bağlıdır.

(3) Yararlanıcı, yukarıda yer alan 1. ve 2. paragraflarda belirtilen birim ve yetkililer için uygun bir görev ayrımına gidilmesini Mali Tüzüğün 56. maddesi uyarınca temin eder. Bir işlemle ilgili farklı görevler birbirinden farklı personele verildiği zaman görevler ayrılmış olur ve böylece her bir ayrı görevin layıkıyla yerine getirilmesinin sağlanmasına yardımcı olunur.

Madde 7. Merkezi ya da Ortak Yönetim için Yapıların Oluşturulması ve Yetkililerin Atanması

(1) Merkezi ya da ortak yönetim uygulanması durumunda, Ulusal Katılım Öncesi Yardım Koordinatörü Yararlanıcının Komisyon nezdinde temsilcisi olarak hareket eder. Ulusal Katılım Öncesi Yardım Koordinatörü hem genel katılım süreciyle hem de Katılım Öncesi Yardım Aracı kapsamında AB katılım öncesi yardımıyla ilgili olarak Komisyonla Yararlanıcı arasında yakın bir bağın korunmasını sağlar.

(2) Ulusal Katılım Öncesi Yardım Koordinatörü ayrıca, Yararlanıcının hem Üye Devletlerle hem de diğer Yararlanıcılarla birlikte ilgili sınır-ötesi programlara ve başka Topluluk araçları kapsamında ulusötesi, bölgelerarası ya da deniz havzası programlarına katılımının eşgüdümünden sorumludur. Bu ikinci sorumlulukla ilgili görevleri bir sınır ötesi işbirliği koordinatörüne de devredebilir.

(3) Sınır-ötesi İşbirliği Bileşeninin uygulanması durumunda, program otoriteleri Katılım Öncesi Yardım Aracı Uygulama Tüzüğünün 139. maddesi uyarınca Yararlanıcı tarafından belirlenir ve ihdas edilirler.

Madde 8. Yapıların, yetkililerin ve birimlerin işlevleri ve ortak sorumlulukları

(1) Yukarıda kayıtlı 6. maddede belirtilen birim ve yetkililere bu Çerçeve Anlaşmanın A EK'inde ortaya konan görevler ve ortak sorumluluklar verilir.

(2) Bileşenlerle ilintili işlev ve sorumlulukların özel olarak tahsisi Sektörel Anlaşmalar ya da Finansman Anlaşmalarıyla yapılabilir. Bunlar, EK A'da gösterildiği şekilde işlev ve ortak sorumlulukların tahsisi için tercih edilen yaklaşımla çelişkili olamazlar.

(3) Merkezi olmayan yönetim kapsamında belirli kişilere programların yönetimi, uygulanması ve kontrolü konusunda sorumluluk yüklendiğinde, Yararlanıcı, bu kişilerle gerçekleştirilmekte olan faaliyete katılan birimler arasında herhangi bir hiyerarşik bağ bulunmadığı durumlar da dahil olmak üzere, onların sorumluluklarıyla bağlantılı görevlerini yerine getirmelerini sağlar. Yararlanıcı, bu kişilere, ilgili birimlerle kendileri arasındaki resmi çalışma düzenlemeleri aracılığıyla, Özellikle,

(a) bilgi talep etme yetkisi ve gerektiğinde belgelere ve çalışanlara yerinde erişim hakkı da dahil olmak üzere, bilgi alışverişini gerçekleştirmek için uygun sistemi;

(b) karşılanacak standartları;

(c) takip edilecek prosedürleri oluşturmaları için gereken yetkiyi verir.

BÖLÜM III. MERKEZİ OLMAYAN YÖNETİM KAPSAMINDA YÖNETİM YETKİLERİNİN VERİLMESİ VE AKREDİTASYONU

Madde 9. Ortak koşullar

Bir bileşene, bir programa ya da bir tedbire ilişkin yönetim yetkileri, yalnızca aşağıdaki koşulların yerine getirilmesi halinde Türkiye Cumhuriyeti'ne verilebilir:

a) Yararlanıcı, özellikle yönetim ve kontrol sistemlerine ilişkin olanlar olmak üzere, Mali Tüzüğün 56. Maddesinde yer alan koşulları yerine getirmelidir. Türkiye Cumhuriyeti'nde oluşturulan yönetim ve kontrol sistemleri, en azından Katılım Öncesi Yardım Aracı Uygulama Tüzüğü Ekinde belirtilen alanlarda ve bu Çerçeve Anlaşmanın EK A 1 c) sayılı başlığında sıralandığı şekilde etkili ve etkin kontrol sağlamalıdır. Akit taraflar, Sektörel Anlaşmalar ya da Finansman Anlaşmalarında ilave hükümler tanımlayabilir.

b) Yetkili Akreditasyon Görevlisi, Ulusal Yetkilendirme Görevlisini aşağıdaki hususlar bağlamında akredite etmelidir.

• Türkiye Cumhuriyeti'nde AB fonlarının mali yönetiminden bütünüyle sorumlu ve bu çerçevede yapılan işlemlerin mevzuata ve usulüne uygunluğundan sorumlu olan Ulusal Fonun Başkanı olarak;

• Ulusal yetkilendirme görevlisinin, Katılım Öncesi Yardım Aracı kapsamındaki yönetim ve kontrol sistemlerinin etkin işleyişini teminen sorumluluklarını yerine getirme kapasitesiyle ilgili olarak.

Ulusal yetkilendirme görevlisinin akreditasyonu, EK A 5'te tanımlandığı şekilde Ulusal Fonu da kapsar.

c) Ulusal yetkilendirme görevlisi ilgili program otoritelerini akredite etmelidir.

Madde 10. Ulusal Yetkilendirme Görevlisinin ve Ulusal Fonun Yetkili Akreditasyon Görevlisi tarafından akreditasyonuna ilişkin usul

(1) Katılım Öncesi Yardım Aracı Uygulama Tüzüğünün 11. Maddesi uyarınca Ulusal Yetkilendirme Görevlisinin akredite edilmesi, sözkonusu Tüzüğün 11. maddesinde belirtilen ve EK A 4'te daha detaylı tanımlanan uygulanabilir koşulların yerine getirilmesine bağlıdır. Bu akreditasyon, yönetim ve kontrol sistemleri içinde yer alan bütün aktörlerden işlevsel olarak bağımsız bir dış denetçi tarafından hazırlanacak bir denetim görüşü ile desteklenmelidir. Denetim görüşü, uluslararası olarak kabul görmüş denetim standartlarına uygun olarak gerçekleştirilen incelemelere dayanmalıdır.

(2) Yetkili Akreditasyon Görevlisi, ilk program otoritesinin akredite edildiğine dair bildiriminden daha geç olmayacak şekilde, Ulusal Yetkilendirme Görevlisinin akreditasyonunu Komisyona bildirir. Yetkili Akreditasyon Görevlisi, Komisyon tarafından talep edilen ilgili bütün destekleyici bilgileri sağlar.

(3) Yetkili Akreditasyon Görevlisi, Ulusal Yetkilendirme Görevlisi ya da Ulusal Fona ilişkin değişiklikler hakkında Komisyonu derhal bilgilendirir. Meydana gelen değişikliğin Ulusal Yetkilendirme Görevlisini ya da Ulusal Fonu Katılım Öncesi Yardım Aracı Uygulama Tüzüğünün 11. Maddesinde yer alan uygulanabilir koşullarla bağlantılı olarak etkilemesi halinde, Yetkili Akreditasyon Görevlisi bu değişikliğin akreditasyonun geçerliliği üzerindeki sonuçlarına dair değerlendirmesini Komisyona iletir. Değişikliğin önemli olması halinde, Yetkili Akreditasyon Görevlisi Komisyonu akreditasyona ilişkin kararı hakkında bilgilendirir.

Madde 11. Program otoritelerinin Ulusal Yetkilendirme Görevlisi tarafından akreditasyonuna ilişkin usul

(1) Bir program otoritesinin akredite edilmesi, Katılım Öncesi Yardım Aracı Uygulama Tüzüğünün 11. Maddesinde belirtilen koşulların yerine getirilmesine bağlıdır. Bu akreditasyon, yönetim ve kontrol sistemleri içinde yer alan bütün aktörlerden işlevsel olarak bağımsız bir dış denetçi tarafından hazırlanacak bir denetim görüşü ile desteklenmelidir. Denetim görüşü, uluslararası olarak kabul görmüş denetim standartlarına uygun olarak gerçekleştirilen incelemelere dayalıdır.

(2) Ulusal yetkilendirme görevlisi program otoritelerinin akreditasyonu hakkında Komisyonu bilgilendirir ve yönetim ve kontrol sistemlerinin tanımlanması dâhil, Komisyon tarafından talep edilen ilgili bütün destekleyici bilgileri temin eder.

Madde 12. Komisyon tarafından yönetim yetkilerinin verilmesine ilişkin usul

(1) Komisyon yönetim yetkilerini Yararlanıcıya yalnızca, yukarıda 6. Maddede yer alan kurumların ihdas edilmesi ve yetkililerin atanması ve görevlendirilmesi ve bu maddede belirtilen koşulların yerine getirilmesinden sonra verir.

(2) Yönetim yetkilerinin verilmesinden önce Komisyon, Ulusal Yetkilendirme Görevlisi ve program otoritelerinin akreditasyonlarını yukarıda 10 ve 11. Maddelerde belirtilen çerçeve içinde gözden geçirir ve Türkiye Cumhuriyeti'nde bulunan ilgili

kurumlar ya da yetkililerin çalışma usullerini ve yapılarını inceler. Bu, Komisyon birimleri tarafından yerinde kontroller şeklinde veya alt yüklenici bir denetçi firma tarafından gerçekleştirilebilir.

(3) Katılım Öncesi Yardım Aracı Uygulama Tüzüğünün 11. Maddesinde atıfta bulunulan koşulların yerine getirilmesini sağlamak amacıyla Komisyon, yönetim yetkilerinin verilmesine ilişkin kararında ilave koşullar getirebilir. Yönetim yetkilerinin verilmesinin geçerli olmaya devam edebilmesi için bu koşulların, Komisyon tarafından tespit edilecek belirli bir süre içerisinde yerine getirilmesi gereklidir.

(4) Yönetim yetkilerinin verilmesine ilişkin Komisyon Kararında, ihaleye çıkılması, ihale duyurularının yapılması ve ihale ve hibelerin verilmesi konularında şayet varsa Komisyon tarafından gerçekleştirilecek ön kontrollerin listesi yer alır. Bu liste bileşen ya da programa göre değişiklik gösterebilir. Ön kontroller, bileşen ya da programa bağlı olarak, Komisyonun aşağıda 16. Maddede atıfta bulunulduğu şekilde ön kontrol olmadan merkezi olmayan yönetime imkân tanımasına dek uygulanır.

Madde 13. Ulusal Yetkilendirme Görevlisinin ve Ulusal Fonun akreditasyonunun kaldırılması veya askıya alınması

(1) Komisyon tarafından yönetim yetkilerinin verilmesinden sonra, Yetkili Akreditasyon Görevlisi bu akreditasyonun sürdürülmesi için bütün koşulların devamlı olarak yerine getirilmesinin izlenmesinden sorumlu olur ve Komisyonu bununla ilgili önemli değişiklikler hakkında bilgilendirir.

(2) Katılım Öncesi Yardım Aracı Uygulama Tüzüğünün 11. Maddesinde belirtilen ilgili koşullardan herhangi biri yerine getirilmez ya da yerine getirilmeye devam edilmez ise, Yetkili Akreditasyon Görevlisi Ulusal Yetkilendirme Görevlisinin akreditasyonunu askıya alır veya kaldırır ve Komisyonu bu kararı ve kararının gerekçeleri hakkında derhal bilgilendirir. Yetkili akreditasyon görevlisi akreditasyonu yeniden tesis etmeden önce bu koşulların tekrar yerine getirildiğinden emin olmalıdır. Bu güvence yukarıda Madde 10(l)'de belirtildiği şekilde bir denetim görüşü ile desteklenir.

(3) Ulusal Yetkilendirme Görevlisinin akreditasyonunun Yetkili Akreditasyon Görevlisi tarafından askıya alınması veya kaldırılması halinde aşağıdaki hükümler uygulanır:

• Komisyon, akreditasyonun yürürlükte olmadığı dönem süresince Yararlanıcıya fon aktarımı yapmayı durdurur;

• Akreditasyonun yürürlükte olmadığı dönem süresince, tüm avro hesapları ya da ilgili bileşenler için açılmış bulunan avro hesapları bloke edilir ve Ulusal Fon tarafından bu bloke edilen avro hesaplarından yapılan hiçbir ödeme Topluluk finansmanına uygun olarak değerlendirilmez;

• Diğer mali düzeltmeler saklı kalmak kaydıyla Komisyon, yönetim yetkilerinin verilmesine ilişkin koşullara geçmişte uygun hareket etmediğinden ötürü Yararlanıcı aleyhinde aşağıda 30. Maddede belirtildiği şekilde mali düzeltmeler yapabilir.

Madde 14. Program Otoritelerinin akreditasyonunun kaldırılması veya askıya alınması

(1) Komisyon tarafından yönetim yetkilerinin verilmesinden sonra, Ulusal Yetkilendirme Görevlisi bu akreditasyonun sürdürülmesi için gerekli bütün koşulların devamlı olarak yerine getirilmesinin izlenmesinden sorumlu olur ve Komisyonu ve Yetkili Akreditasyon Görevlisini bununla ilgili önemli değişiklikler hakkında bilgilendirir.

(2) Katılım Öncesi Yardım Aracı Uygulama Tüzüğünün 11. Maddesinde belirtilen koşullardan herhangi biri yerine getirilmez ya da yerine getirilmeye devam edilmez ise, Ulusal Yetkilendirme Görevlisi ilgili program otoritesinin akreditasyonunu askıya alır veya kaldırır ve Komisyonu ve Yetkili Akreditasyon Görevlisini bu kararı ve kararının gerekçeleri hakkında derhal bilgilendirir.

Ulusal Yetkilendirme Görevlisi akreditasyonu yeniden tesis etmeden önce bu koşulların tekrar yerine getirildiğinden emin olmalıdır. Bu güvence yukarıda Madde 1l(l)'de atıfta bulunulduğu şekilde bir denetim görüşü ile desteklenir.

(3) Bir program otoritesinin akreditasyonunun Ulusal Yetkilendirme Görevlisi tarafından askıya alınması veya kaldırılması halinde aşağıdaki hükümler uygulanır:

• Komisyon, akreditasyonunun askıya alındığı veya kaldırıldığı dönem süresince, ilgili program otoritesi tarafından yürütülen programlar ya da işlemlerle ilgili olarak Yararlanıcıya herhangi bir fon aktarımında bulunmaz;

• Diğer mali düzeltmeler saklı kalmak kaydıyla Komisyon, yönetim yetkilerinin verilmesine ilişkin şartlara ve gerekliliklere geçmişte uygun hareket etmemesi nedeniyle Yararlanıcı aleyhinde aşağıda 30. Maddede belirtildiği şekilde mali düzeltmeler yapabilir.

• Akreditasyonun yürürlükte olmadığı dönem süresince, ilgili program otoritesi tarafından yapılan hiçbir yeni hukuki taahhüt geçerli kabul edilmez;

• Ulusal Yetkilendirme Görevlisi, ilgili program otoritesi tarafından imzalanan sözleşmelere veya yapılan ödemelere ilişkin uygun koruma tedbirlerini almakla yükümlüdür.

Madde 15 Yönetim yetkilerinin verilmesinin kaldırılması veya askıya alınması

(1) Komisyon, Katılım Öncesi Yardım Aracı Uygulama Tüzüğünün 11 inci Maddesinde belirtilen koşullara uyulmasını izler.

(2) Yetkili Akreditasyon Görevlisinin Ulusal Yetkilendirme Görevlisinin akreditasyonunu sürdürme, askıya alma veya kaldırma kararından ya da Ulusal Yetkilendirme Görevlisinin program otoritesinin akreditasyonunu sürdürme, askıya alma veya kaldırma kararından bağımsız olarak Komisyon, herhangi bir zamanda ve özellikle Katılım Öncesi Yardım Aracı Uygulama Tüzüğünün 11. Maddesinde bahse konu koşullardan herhangi birinin yerine getirilmemesi ya da yerine getirilmeye devam edilmemesi halinde, yönetim yetkilerinin verilmesini askıya alabilir veya kaldırabilir.

(3) Yönetim yetkilerinin verilmesinin Komisyon tarafından askıya alınması veya kaldırılması halinde aşağıdaki hükümler uygulanır:

• Komisyon, Yararlanıcıya fon aktarımı yapılmasına son verir;

• Diğer mali düzeltmeler saklı kalmak kaydıyla Komisyon, yönetim yetkilerinin verilmesi şartlarına geçmişte uygun hareket etmemesi nedeniyle Yararlanıcı aleyhinde aşağıda 30. Maddede belirtildiği şekilde mali düzeltmeler yapabilir.

Komisyon bu tür bir askıya alma veya kaldırmanın diğer sonuçlarına belirli bir Komisyon Kararında yer verebilir.

(4) Komisyon Kararı, belirli kurumlar ya da yetkililer ilgili olarak yönetim yetkilerinin verilmesinin askıya alınması veya kaldırılmasına ilişkin hükümleri ortaya koyabilir.

Madde 16 Komisyon tarafından ön kontrol yapılmaksızın merkezi olmayan yönetim

(1) Yardımın yukarıda Madde 5'e uygun olarak merkezi olmayan bir temelde yürütüldüğü bütün Katılım Öncesi Yardım Aracı bileşenlerinin uygulanmasının hedefi, Komisyon tarafından ön kontrol yapılmaksızın merkezi olmayan yönetim tesis edilmesidir. Bu hedefe ulaşmanın zamanlaması, ilgili Katılım Öncesi Yardım Aracı Bileşenine bağlı olarak değişebilir.

(2) Yönetim yetkilerinin verilmesine ilişkin Komisyon Kararında öngörülen ön kontrolleri kaldırmadan önce Komisyon, yönetim ve kontrol sisteminin ilgili Topluluk kuralları ve ulusal kurallara uygun olarak etkin şekilde işlediğinden emin olur. Komisyon özellikle, Finansman Anlaşmasında yer alan ve farklı ön kontrol türlerinin aşamalı olarak kaldırılmasını da içerebilecek yol haritasının Yararlanıcı tarafından uygulanmasını izler. Komisyon bu bağlamda, özellikle yardımın sağlanmasında ve müzakere sürecinde olmak üzere Yararlanıcı tarafından elde edilen başarıları gerektiği şekilde dikkate alır.

Madde 17 Ulusal Yetkilendirme Görevlisi tarafından verilen Güvence Beyanı

(1) Ulusal Yetkilendirme Görevlisi aşağıdaki hususları kapsayan Yıllık Yönetim Beyanında bulunur.

• Ulusal Fonun başkanı olarak, Türkiye Cumhuriyeti'nde bulunan AB fonlarının mali yönetimi ve bu çerçevede yapılan işlemlerin mevzuata ve usule uygunluğu konusundaki genel sorumluluğu;

• Katılım Öncesi Yardım Aracı kapsamında yönetim ve kontrol sistemlerinin etkin işleyişine yönelik sorumluluğu.

Bu yönetim beyannamesi, bir nüshası Yetkili Akreditasyon Görevlisine verilmek üzere her yıl 28 Şubat tarihine kadar Komisyona sunulacak bir güvence beyanı biçimini alır.

(2) Güvence Beyanı, Ulusal Yetkilendirme Görevlisinin yönetim ve kontrol sistemini mali yıl boyunca asli gözetimine dayalıdır.

(3) Güvence Beyanı işbu Çerçeve Anlaşmaya eklenen EK B'deki modele göre hazırlanır.

(4) Yönetim ve kontrol sistemlerinin etkin işleyişini ve işlemlerin mevzuata ve usule uygunluğunu teyid edecek verilerin Güvence Beyanında mevcut olmaması halinde, Ulusal Yetkilendirme Görevlisi, Komisyonu ve Yetkili Akreditasyon

Görevlisini bunun nedenleri ve muhtemel sonuçları ile Topluluğun çıkarlarını korumak ve bu duruma çözüm getirmek üzere yapılan işlemler hakkında bilgilendirir.

Madde 18 Denetim Otoritesi tarafından raporların ve görüşlerin oluşturulması ve Ulusal Yetkilendirme Görevlisi ile Komisyon tarafından bunların takibi

(1) Denetim Otoritesi, işbu Çerçeve Anlaşmanın A EK'inde yer verilen detaylı görev ve sorumlulukları çerçevesinde özellikle aşağıdaki rapor ve görüşleri hazırlar:

a) İşbu Çerçeve Anlaşmanın eki C EK'indeki modele uygun olarak hazırlanacak Yıllık Denetim Faaliyet Raporu;

b) İşbu Çerçeve Anlaşmanın D EK'indeki modele uygun olarak hazırlanacak yönetim ve kontrol sistemi hakkında Yıllık Denetim Görüşü;

c) İşbu Çerçeve Anlaşmanın E EK'indeki modele uygun olarak hazırlanacak bir programın ya da bir programın bölümlerinin kapatılmasına ilişkin nihai harcama beyannamesi hakkında denetim görüşü.

(2) Ulusal Yetkilendirme Görevlisi, 1. paragrafta atıfta bulunulan Yıllık Denetim Faaliyet Raporu ve Yıllık Denetim Görüşünü almasını müteakip:

a) Yönetim ve kontrol sistemlerinde iyileştirmeler yapılmasının gerekli olup olmadığına karar verir, buna ilişkin kararları kaydeder ve bu iyileştirmelerin zamanında uygulanmasını sağlar;

b) Komisyona yapılan ödeme başvurularında gerekli düzeltmeleri yapar.

(3) Komisyon, raporlar ve görüşlere cevaben, örneğin bir mali düzeltme prosedürü başlatmak suretiyle kendisi takibe karar verebilir ya da Yararlanıcıdan harekete geçmesini talep edebilir ve buna dair kararı hakkında Ulusal Yetkilendirme Görevlisini ve Yetkili Akreditasyon Görevlisini bilgilendirir.

BÖLÜM IV. TOPLULUK MALİ YARDIMINA İLİŞKİN GENEL KURALLAR

Madde 19 Harcamaların uygunluğu

(1) Merkezi olmayan yönetim durumunda, Yetkili Akreditasyon Görevlisi ve Ulusal Yetkilendirme Görevlisi tarafından akreditasyonlar yapılmış olsa da, ulusal makamlar tarafından imzalanan sözleşmeler ve zeyilnameler ile yapılan harcamalar ve ödemeler, ilgili yapılara ve makamlara Komisyon tarafından yönetim verilmeden önce Katılım Öncesi Yardım Aracı kapsamında finansman için uygun hale gelmezler. Gerekli olduğu yerlerde, harcamaların uygunluğuna dair son tarih Finansman Anlaşmalarında belirtilir.

(2) 1. paragrafa istisna olarak,

a) Yönetim ve kontrol sistemlerinin kurulmasına destek olmak için sağlanan teknik yardım, 1 Ocak 2007'den sonra yapılan harcamalar için geçerli olmak üzere, yönetim yetkilerinin başlangıçtaki devrinden önce uygun addedilebilir;

b) İhale duyurularının ve teklif çağrılarının yapılmasını takiben gerçekleştirilen harcamalar, duyuruların başlangıçtaki yönetim devrinden önce yapılmış olması koşuluyla ve sözkonusu yönetim devrinin ilgili işlemler veya çağrılara dercedilecek bir ihtirazi kayıtta tanımlanan süre sınırlamaları içinde gerçekleşmesine ve ilgili belgelerin Komisyon tarafından ön kabulüne tabi olmak kaydıyla uygun bulunabilir. İlgili ihale

duyuruları veya teklif çağrıları, yönetimin devri kararına bağlı olarak iptal edilebilir ya da değiştirilebilir.

(3) Katılım Öncesi Yardım Aracı kapsamında finanse edilen harcamalar, Topluluk bütçesi kapsamında diğer herhangi bir finansmana tabi değildir.

(4) Yukarıdaki 1 ila 3. paragraflara ek olarak, Finansman Anlaşmaları ya da Sektörel Anlaşmalarla harcamaların uygunluğu ile ilgili daha detaylı kurallar getirilebilir.

Madde 20 Faize ilişkin tasarruf

Herhangi bir bileşene özgü avro hesabından elde edilen faiz Yararlanıcının tasarrufunda kalır. Bir programın Topluluk tarafından finansmanı neticesinde kazanılan faiz, Yararlanıcı için ulusal kamu katkısı biçiminde bir kaynak olarak değerlendirilerek münhasıran o programa aktarılır ve programın nihai olarak tamamlandığı tarihte Komisyona bildirilir.

Madde 21 Denetsel Takip

Ulusal Yetkilendirme Görevlisi, her zaman yeterince detaylandırılmış bir denetsel takibe imkân verecek şekilde ilgili bütün bilgilerin hazır bulundurulmasını temin eder. Bu bilgiler, ödeme başvurularının onaylanması, bu tür başvuruların muhasebesinin tutulması ve ödenmesi, avanslar, teminatlar ve borçlara ilişkin belgeye dayalı kanıtları ihtiva etmelidir.

Madde 22 Yardımın yoğunluğu ve Topluluk katkısının oranı

(1) Topluluk katkısı, her bir Katılım Öncesi Yardım Aracı bileşeni için Katılım Öncesi Yardım Aracı Uygulama Tüzüğünün II. Bölümünde tanımlandığı şekilde, uygun görülen harcamalar temel alınarak hesaplanır.

(2) Her bir Katılım Öncesi Yardım Aracı bileşeni için yıllık ya da çok yıllı programların kabul edilmesine ilişkin finansman kararları, Topluluk katkısının azami endikatif miktarını ve her bir öncelik alanı için sözkonusu olan müteakip azami oranı belirler.

BÖLÜM V. UYGULAMAYA İLİŞKİN GENEL KURALLAR

Madde 23 Satın alma kuralları

(1) Bütün Katılım Öncesi Yardım Aracı bileşenleri kapsamında yapılan yardımlar, Mali Tüzük'te yer alan Dış Yardıma ilişkin kurallara göre yönetilir. Katılımcı Üye Ülke aksine karar vermediği sürece bu kural, Sınır Ötesi İşbirliği Bileşenine ilişkin olarak Katılım Öncesi Yardım Aracı Uygulama Tüzüğünün 99. Maddesinde yer alan geçici düzenlemeler kapsamında, programın Üye Ülkelerin topraklarında yürütülen bölümü için verilen yardıma uygulanmaz.

(2) İhale sürecinin sonuçları, yukarıda 1. paragrafta atıfta bulunulan kurallar uyarınca ve aşağıda Madde 24(3)'te belirtildiği üzere yayımlanır.

(3) Katılım öncesi Yardım Aracı Çerçeve Tüzüğü'nün 19. Maddesinde belirtilen katılım ve menşe kuralları, Katılım Öncesi Yardım Aracı kapsamındaki tüm ihale verme usûllerinde uygulanır. Yararlanıcı, gümrük kaynaklı nedenlerle, menşeamaçlı menşei kuralları hakkındaki ilgili Topluluk mevzuatına uygun şekilde yerel olarak üretilen mallar için, talep üzerine, menşe sertifikalarını veya benzer belgeleri hazırlamakla

görevli bir makam tayin edecektir. Tayin edilen makam bu kurallara tam olarak uyulduğunu temin etmek üzere etkin kontroller uygulayacaktır.

(4) Sektörel Anlaşmalarda veya Finansman Anlaşmalarında aksine bir düzenleme getirilmedikçe; tüm hizmet, satın alma ve iş sözleşmeleri, Komisyon tarafından dış faaliyetlerin uygulanmasına ilişkin olarak düzenlenen ve yayımlanan ve sürecin başladığı dönemde yürürlükte olan usul ve standart belgelere göre yapılır ve yürütülür.

Madde 24 Tanıtım ve görünürlük

(1) Merkezi ve ortak yönetim olması durumunda; program ve faaliyetlerle ilgili bilgi, Ulusal Katılım Öncesi Yardım Koordinatörünün uygun düşecek yardımıyla Komisyon tarafından sağlanır. Merkezi olmayan yönetim durumunda ya da paylaşılan yönetim ile yürütülmeyen sınır ötesi işbirliği kapsamındaki programlara ya da programların bazı kısımlarına ilişkin olarak, Yararlanıcı, Özellikle de Ulusal Katılım Öncesi Yardım Koordinatörü, programlar ve faaliyetlerle ilgili bilgi sağlar ve bunları tanıtır. Paylaşılan yönetim durumunda ise, Üye Devletler ve Yararlanıcı, programlar ve faaliyetlerle ilgili bilgi sağlar ve bunları tanıtır. Tanıtım faaliyeti, Topluluğun rolünü vurgulamak ve şeffaflık sağlamak amacıyla vatandaşlara ve yararlanıcılara yöneltilir.

(2) Merkezi olmayan yönetim durumunda, program otoriteleri, nihai yararlanıcıların listesinin, faaliyetlerin adlarının ve hibe temini yoluyla faaliyetlere tahsis edilen Topluluk fonlarının miktarlarının aşağıda belirtilen şekilde yayımlanmasından sorumludurlar:

a) Yayımlama, Yararlanıcının internet sitesinde bunun için ayrılmış ve kolayca erişilebilir bir yerde standart bir sunuma uygun olarak yapılır. Eğer internette bu tarz bir sunumun yapılması imkân dâhilinde değilse, bilgi, ulusal resmî gazete de dâhil olmak üzere uygun başka bir vasıtayla yayımlanır.

b) Yayımlama, fonların Yararlanıcıya tahsis edildiği bütçe yılının kapanmasının ardından gelen yılın ilk yarısında gerçekleşir.

c) Yararlanıcı, yayımlamanın yapılacağı yerin adresini Komisyona iletir. Eğer bilgi başka bir şekilde yayımlanırsa, Yararlanıcı, Komisyon'a kullanılan araçlarla ilgili tüm detayları iletir.

d) Program otoriteleri, finansman desteği sağlanmasının aynı zamanda yayımlanacak yararlanıcılar listesine dâhil olunması anlamına geldiği konusunda nihai yararlanıcının bilgilendirilmesini sağlar. Listede yer alan herhangi bir kişisel bilgi, Topluluk kurumları ve organları tarafından kişisel bilgilerin kullanımı ve bu bilgilerin serbest dolaşımı[1] ile ilgili 18 Aralık 2000 tarih ve 45/2001 sayılı Avrupa Parlamentosu ve Konseyi Tüzüğü'nde yer alan kurallara uygun olarak ve güvenlik gereklerine riayet ederek kullanılır.

(3) Merkezi olmayan yönetim durumunda, ilgili birimler, ihale imzalandıktan sonra ihalenin verildiğine dair bildirimi hazırlar ve bunu yayımlanmak üzere Komisyon'a gönderirler. İhale verildiğine dair bildirim ayrıca yararlanıcı tarafından uygun düşen ulusal yayın organlarında da yayımlanabilir.

(4) Komisyon ve Yararlanıcının ilgili ulusal, bölgesel veya yerel yetkilileri, Türkiye Cumhuriyeti'nde Katılım Öncesi Yardım Aracı kapsamında yapılan yardımı tanıtmak

[1] Avrupa Toplulukları Resmî Gazetesi L 8,12 Ocak 2001, s. 1

amacıyla birbiriyle uyumlu bir dizi etkinlik düzenlenmesi hususunda anlaşmaya varırlar. Bu tür etkinliklerin uygulanmasına ilişkin usûller Sektörel Anlaşmalarda veya Finansman Anlaşmalarında belirtilir.

(5) 4. Paragrafta bahsedilen etkinliklerin uygulanması nihai yararlanıcıların sorumluluğundadır ve bu etkinlikler ilgili program ya da faaliyetlere ayrılan miktardan karşılanabilir.

Madde 25 Programların uygulanması ve sözleşmelerin yerine getirilmesi için kolaylıklar sağlanması

(1) Katılım Öncesi Yardım Aracı kapsamındaki programların etkin bir şekilde uygulanmasını sağlamak için Yararlanıcı, kamu güvenliği ve sağlığına halel getirmeksizin aşağıdakileri temin etmek üzere gerekli tüm önlemleri alır:

a) hizmet, tedarik veya iş ihale usûllerinde, sözleşmenin taşıdığı önemin gerektirdiği şekilde, yukarıdaki 23. Madde uyarınca ihalelere katılmaya ehil gerçek ya da tüzel kişilere geçici kurulum ve ikamet hakkı verilmesi. Bu hak, ihaleye çıkıldıktan sonra kazanılır ve çalışmaların yürütülmesi ile ihale tekliflerinin tanzim edilmesine yönelik diğer hazırlık tedbirlerini gerçekleştirmek için ihtiyaç duyulan teknik personel bu haktan yararlanır. Bu hak, ihalenin verilmesinden itibaren bir ay sonra son bulur;

b) Katılım Öncesi Yardım Aracı eşleştirme projelerinde görev alan Yerleşik Eşleştirme Danışmanları da dahil olmak üzere, finansmanı Toplulukça sağlanan etkinliklerde yer alan personele ve bunların yakın aile üyelerine, diğer ikili ya da çok taraflı anlaşma veya yardım ve teknik işbirliği düzenlemeleri altında Türkiye Cumhuriyeti'nde istihdam edilen muadili seviye ve statüdeki uluslararası personele verilenden daha az imtiyaz, ayrıcalık ve muafiyet sağlanmaması;

c) Finansmanı Toplulukça sağlanan etkinliklerde yer alan personel ve yakın aile üyelerinin, sözleşmenin niteliği gerektirdiği ölçüde, Yararlanıcının mevcut ulusal mevzuatına uygun olarak Türkiye Cumhuriyeti'ne girme, Türkiye Cumhuriyeti'nde yerleşme, çalışma ve Türkiye Cumhuriyeti'nden ayrılmalarına izin verilmesi;

d) Yararlanıcının mevcut kanun, kural ve düzenlemelerine tabi olarak sözleşmenin yerine getirilmesi için gerekli malların ithalatını sağlayacak tüm izinlerin verilmesi; profesyonel ekipman ithal edecek gerçek ve tüzel kişiler, talepleri halinde, sözkonusu ekipmana ilişkin olarak Yararlanıcının ulusal mevzuatında tanımlandığı şekilde geçici ithalat sisteminden yararlanacaklardır.

e) Katılım Öncesi Yardım Aracı kapsamında gerçekleştirilen ithalatların, vergiler, gümrük ve ithalat vergileri ve/veya eş etkili diğer vergilerden muaf tutulmaları;

f) sözleşmenin bütünüyle gerçekleştirilmesini müteakip, yukarıda bahsedilen malların yeniden ihracı için gerekli tüm izinlerin verilmesi;

g) sözleşmenin yürütülmesi için gerekli yabancı döviz edinimi veya ithali için izin verilmesi ve milliyetlerine ya da yerleşim yerlerine bakılmaksızın, ulusal döviz kontrol düzenlemelerinin yüklenicilere ayrımcılık yapmadan uygulanması;

h) Türkiye Cumhuriyeti'nde yürürlükte olan döviz kontrolü düzenlemeleri uyarınca, Katılım Öncesi Yardım Aracı kapsamında finanse edilen etkinlik çerçevesinde alınan fonların iadesi için gerekli tüm izinlerin verilmesi.

i) Katılım öncesi Yardım Aracı kapsamındaki sözleşmelerin yürütülmesi için gerekli işlemler, Türkiye Cumhuriyeti'nde faaliyet gösteren bankalar ve mali kurumlar aracılığıyla yurtdışındaki yükleniciye ürünlerin ve/veya hizmetlerin ücretlerinin transferini gerektiren usullerden muaf olacaktır,

(2) Yararlanıcı ilgili tüm makamların tam işbirliği göstermelerini sağlayacaktır. Yararlanıcı ayrıca, programa dahil olan ya da programın uygulanması veya sözleşmenin gerçekleştirilmesi için gerekli olan kamuya ait şirketlere ya da diğer kamu kurumlarına erişimi sağlar.

(3) İşbu Çerçeve Anlaşmanın yürürlüğe girmesinden sonra Yararlanıcı, bu maddede yer verilen usullerin gereğinin yerine getirilmesini sağlamak için bir ikincil düzenleme yapacak ve uygulamadaki gecikmeleri önlemek üzere bu usulleri olabildiğince basit ve hızlı uygulanabilir kılacaktır.

Madde 26 Vergiler, gümrük ve ithalat vergileri ve yükleri ve/veya eş etkili vergilere ilişkin kurallar

(1) Sektörel Anlaşma ya da bir Finansman Anlaşmasında başka bir şekilde belirtilmedikçe vergiler, gümrük ve ithalat vergi ve yükleri ve/veya eş etkiye sahip vergiler, Katılım Öncesi Yardım Aracı kapsamında finanse edilmeyecektir. Bu muafiyet, Türkiye Cumhuriyeti tarafından sağlanan ortak finansmanı da kapsamaktadır.

(2) Aşağıda yer alan ayrıntılı hükümler uygulanacaktır:

a) AT yüklenicileri tarafından yapılan tüm ithalatın, gümrük veya ithalat vergileri, harçları, Katma Değer Vergisi (KDV) ve Özel Tüketim Vergisi veya herhangi bir diğer benzeri vergi, harç veya ücrete tabi olmaksızın Türkiye Cumhuriyeti'ne girmesine izin verilir. Bu muafiyet, sadece AT sözleşmesi kapsamında AT yüklenicisi tarafından tedarik edilen mallar ve/veya verilen hizmetler ve/veya yapılan işlere ilişkin olarak yapılan ithalata uygulanacaktır. Türkiye Cumhuriyeti, yukarıda belirtilen vergi, gümrük vergisi veya harçlar ile ilgili herhangi bir uyuşmazlık veya gecikmeye bakılmaksızın, sözleşme hükümlerinde belirlendiği üzere ve sözleşmenin normal olarak uygulanması için gerektiği gibi hemen kullanılmak üzere AT yüklenicisine teslimi için giriş noktasından serbest bırakılmasını sağlayacaktır.

b) AT yüklenicileri, AT sözleşmesi kapsamında sunulan herhangi hizmet ve/veya tedarik edilen mal ve/veya yapılan iş için KDV'den muaf tutulacaklardır. Bir tedarikçi tarafından AT yüklenicisine temin edilen mallar veya sunulan hizmetler veya yapılan işler de KDV'den muaf tutulacaktır. Bu muafiyet sadece AT sözleşmesi kapsamında AT yüklenicisi tarafından teslim edilen mallar veya sunulan hizmetler veya yapılan işler ile bağlantılı olarak temin edilen mallara veya sunulan hizmetlere veya yapılan işlere uygulanacaktır.

Bir AT yüklenicisi veya bu Anlaşmada öngörüldüğü şekilde muafiyete hak kazanan AT yüklenicisine mal teslim eden ve/veya hizmet sunan veya iş yapan herhangi bir tedarikçi, bu Anlaşmada öngörüldüğü şekilde KDV'den muaf olarak teslim ettiği mallar veya sunduğu hizmetler veya yürüttüğü işlerle ilgili olarak ödediği KDV'yi, diğer işlemleri için tahsil ettiği KDV'den indirme hakkına sahiptir. Eğer AT yüklenicisi veya tedarikçi bu imkânı kullanamazsa, KDV'nin iadesine ilişkin Türk mevzuatı kapsamında istenen gerekli belgelerle birlikte vergi idaresine yazılı talepte bulunması halinde vergi idaresinden doğrudan KDV iadesi alabilecektir.

c) Türk vatandaşı olmayan ve Türkiye'de ikamet etmeyen gerçek kişiler tarafından, Yararlanıcının ortak finansman katkısı ve Topluluk tarafından finansmanı sağlanan hizmet ve/veya iş ve/veya hibe ve/veya eşleştirme sözleşmelerinin ifasından elde edilen gelirler Türkiye'de gelir vergisine tabi tutulmaz.

Tüzel kişiler de, Türkiye'de iş yeri veya sabit yerleri olmaması kaydıyla, yukarıdaki aynı hükme tabi olacaklardır.

AT sözleşmelerinden kaynaklanan kâr ve/veya gelir, bu kâr ve/veya geliri elde eden gerçek ve/veya tüzel kişilerin Yararlanıcı tarafından onaylanan ve bu kişilere uygulanabilir çifte vergilendirme anlaşmalarının hükümleri uyarınca, Türkiye'de iş yeri veya sabit yerleri var ise, Türkiye'nin vergi sistemine göre vergiye tabi tutulacaktır.

d) AT yüklenicilerinin harcamaları Özel Tüketim Vergisinden muaf tutulacaktır. Bu muafiyet yalnızca, AT sözleşmesi kapsamında AT yüklenicisi tarafından tedarik edilen mallar ve/veya sunulan hizmetler ve/veya yapılan işler ile bağlantılı harcamalara uygulanacaktır.

e) Katılım Öncesi Yardım Aracı kapsamındaki proje ve/veya sözleşme ve/veya faaliyetlerden faydalananlar, Katılım Öncesi Yardım Aracı kapsamında ne şekilde olduğuna bakılmaksızın kendilerine transfer edilen mal ve/veya hak ve/veya sağlanan olanaklar ve/veya fonlar ile ilgili olarak doğan 'Veraset ve İntikal Vergisi'nden muaf olacaklardır.

f) Hizmet ve/veya iş ve/veya hibe sözleşmeleri ve/veya eşleştirme sözleşmelerinde veya anlaşmalarında belirtilen görevleri yerine getirmek üzere yerel olarak istihdam edilenler dışında kalan gerçek kişiler (ve onların birinci derecedeki aile üyeleri) tarafından kişisel kullanımlarına yönelik olarak ithal edilen şahsi eşyalar ve ev eşyaları, sözleşmenin sona ermesinden sonra Türkiye Cumhuriyeti'nde yürürlükte bulunan mevzuata uygun olarak yeniden ihraç edilmeleri ya da ülke içinde elden çıkarılmaları kaydıyla gümrük vergileri, ithalat vergileri, vergiler, yükler ve/veya eş etkiye sahip diğer vergilerden muaf tutulacaktır.

g) AT sözleşmeleri, Türkiye Cumhuriyeti'nde damga vergisine veya tescil harcına veya eş etkili diğer herhangi bir yükümlülüğe tabi olmayacaktır. Bu muafiyet, tedarik sözleşmeleri hariç, AT sözleşmeleri kapsamındaki işlemler ve ilgili ödeme emirlerine de uygulanacaktır.

h) Bu Anlaşmanın amaçları bakımından, "AT yüklenicisi" terimi, AT sözleşmesi kapsamında mal tedarik eden ve/veya hizmet sunan ve/veya iş yapan ve/veya hibe yürüten gerçek ve tüzel kişiler olarak kabul edilir. "AT yüklenicisi" terimi ayrıca, bir konsorsiyum veya ortak teşebbüsteki ortakları, yüklenicileri ve yerleşik eşleştirme danışmanları olarak bilinen katılım öncesi danışmanları kapsamaktadır.

'AT sözleşmesi' terimi, Avrupa Topluluğu veya Yararlanıcı veya hibe yararlanıcısı tarafından imzalanan ve bir faaliyetin, muhtemel ortak finansmanı da içerecek şekilde Katılım Öncesi Yardım Aracı çerçevesinde finanse edilmesini sağlayan yasal olarak bağlayıcı herhangi bir belge anlamına gelir.

i) Yukarıda bahsedilen vergiler, gümrük ve ithalat vergileri ile yükler ve/veya eş etkili vergilerden başka; aşağıda belirtilenler de muafiyet kapsamındadır:

• Özel İletişim Vergisi,

• Motorlu Taşıt Vergisi.

(3) (a) Gerektiğinde Yararlanıcı, bu Anlaşmadaki vergi hükümlerini yürütebilmek için Anlaşmanın yürürlüğe girmesinden kısa bir süre sonra ikincil mevzuat çıkaracaktır.

(b) Bir önceki paragraf (a)'da bahsi geçen mevzuat, AT yüklenicileri için KDV İstisna Sertifikası verilme usulleri ile bu sertifikaların 30 takvim gününü aşmayan verilme sürelerini düzenleyen kuralları içerecektir. Mevzuat ayrıca, vergi iadesi, beyan ve mahsup usullerini ve önemli ilave maliyetler getirmeksizin en fazla 10 takvim günü içinde bu işlemlerin tamamlanması gerekliliğini içerecektir. Sözkonusu mevzuat bunların yanı sıra, istisna usulüyle doğrudan bağlantılı olması gereken ibraz edilecek belgelerin kapsamlı bir listesini içerecektir. Red halinde mevzuat, açık ve tam olarak kabul edilebilir gerekçelere mesnet oluşturacak hükümlere de yer verecektir. Bu Anlaşma kapsamında sağlanacak olan vergi muafiyeti önceden uygulama temelinde olacaktır.

(4) Bu madde altında belirtilen usul ve esaslar, mevcut olanların yerine veya onlara ilave olarak bu anlaşmanın imza tarihinden sonra yürürlüğe konulabilecek benzer vergi, gümrük vergisi veya yük ve/veya eş etkili vergilere de uygulanacaktır.

Madde 27 Komisyon ve Avrupa Sayıştayı tarafından gerçekleştirilen gözetim, kontrol ve denetim

(1) Tüm Finansman Anlaşmaları ve bunların neticesinde ortaya çıkan tüm program ve müteakip sözleşmeler, Komisyonun Avrupa Sahtecilikle Mücadele Bürosunu da (OLAF) içeren gözetim ve mali kontrolü ile Avrupa Sayıştayı'nın denetimine tabidirler. Bu, yukarıda kayıtlı 16. Madde uyarınca ön kontrol kaldırılmadığı sürece Türkiye Cumhuriyeti'ndeki Avrupa Komisyonu Delegasyonu'nun ön kontrol önlemlerini yürütmesini ve ilgili program otoritelerince gerçekleştirilen ihale, sözleşme yapma ve sözleşme yürütmeye dair uygulamaların kontrolleri gibi harcama sonrası denetimleri içerir. Komisyon ve OLAF'ın usulünce yetkilendirilmiş birim ya da temsilcileri, Komisyon'un finanse ettiği etkinliklerin yürütüldüğü alan ve binalara yapılan ziyaretler de dahil olmak üzere programın uygulanmasını izlemek için Komisyon ya da OLAF'ın gerekli gördüğü teknik ya da mali incelemeyi yürütme hakkına sahiptirler. Komisyon, ilgili ulusal yetkililere bu tarz inceleme ziyaretleriyle ilgili ön bildirimde bulunur.

(2) Yararlanıcı, bilgisayara aktarılmış veriler de dahil olmak üzere talep edilen tüm bilgi ve belgeleri temin eder ve denetim veya teftişleri yürütmekle görevlendirilmiş kişilerin çalışmalarını kolaylaştırmak için gerekli tüm önlemleri alır.

(3) Yararlanıcı, güvenilir muhasebe usulleri çerçevesinde, ilgili Finansman Anlaşması kapsamında finanse edilen hizmet, tedarik, iş ve hibeleri belirlemeye yarayacak kayıt ve hesapları muhafaza eder. Yararlanıcı ayrıca, OLAF ve Komisyon temsilcilerinin ya da birimlerinin ilgili Finansman Anlaşması kapsamında finanse edilen unsurlarla ilgili tüm belge ve hesapları inceleme haklarının olmasını ve Topluluk fonlarının kullanımı ile ilgili denetimlerin gerçekleştirilmesinde Avrupa Sayıştayına yardımcı olmayı temin eder.

(4) Topluluğun mali çıkarlarının etkin bir şekilde korunmasını sağlamak için, OLAF ve Komisyon, 11 Kasım 1996 tarih ve 2185/1996 sayılı Konsey Tüzüğünün (AT, AAET) (6) usüle ilişkin hükümleri uyarınca belgeye dayalı ya da yerinde kontroller

yapabilir ve teftiş yürütebilir. Bu teftiş ve kontroller, Yararlanıcı tarafından belirlenen ve gerekli tüm yardımı sağlayabilmelerini teminen teftiş ya da kontrolün kanuni gerekçesi, konusu ve amacı konusunda zamanlıca bilgilendirilen yetkili makamlarla yakın işbirliği içerisinde hazırlanır ve yürütülür. Yararlanıcı, 2185/1996[1] (AT, AAET) sayılı Konsey Tüzüğü uyarınca soruşturmaların yürütülmesinde OLAF ile birlikte çalışacak bir birim belirler. Bu birim aynı zamanda OLAF ile ulusal makamlar arasındaki bilgi alışverişini kolaylaştıracaktır. Yararlanıcının talep etmesi halinde, yerinde kontrol ve teftişler ulusal makamlarla ortaklaşa yürütülebilir. Toplulukça finanse edilen faaliyetlerin katılımcılarının yerinde kontrol ve teftişe direnmeleri durumunda ulusal kurallar çerçevesinde hareket eden Yararlanıcı, Komisyon/OLAF müfettişlerine, soruşturma çerçevesinde işbirliği yapılması da dahil olmak üzere, yerinde kontrol veya soruşturmayı yürütürken görevlerini yerine getirebilmeleri için ihtiyaç duydukları yardımı sağlar.

Komisyon/OLAF müfettişlerine, yararlanıcının usulüne uygun olarak yetkilendirilmiş temsilci veya ajansları eşlik edebilir.

Komisyon/OLAF yerinde kontrol ya da teftiş sırasında dikkatini çeken usulsüzlükle bağlantılı herhangi bir şüpheyi ya da durumu mümkün olan en kısa sürede Yararlanıcıya rapor eder. Her hal ve karda, Komisyon/OLAF'ın bu tarz kontrol ve teftiş sonuçlarını, yukarıda bahsedilen makama bildirme yükümlülüğü bulunmaktadır.

(5) Yukarıda tanımlanan kontrol ve teftişler, ulusal katkıya ilişkin olarak Yararlanıcının Ulusal Fon belgelerinde yer alan ilgili tüm bilgileri de içerecek şekilde, Topluluk fonlarından yararlanan tüm yüklenici ve alt-yükleniciler için geçerlidir.

(6) Komisyonun ve Avrupa Sayıştayı'nın sorumlulukları saklı kalmak kaydıyla, Ulusal Fonun hesap ve faaliyetleri ve ayrıca ilgili oldukları takdirde program otoriteleri ve diğer yönetim yapıları, otoriteleri ve kurumlarının hesap ve faaliyetleri de, Komisyon'un insiyatifine bağlı olarak, Komisyon'un kendisi tarafından ya da Komisyon tarafından görevlendirilen bir dış denetçi tarafından kontrol edilebilir.

Madde 28 Usulsüzlük ve sahteciliğin önlenmesi, yolsuzluğa karşı önlemler

(1) Yararlanıcı, usulsüzlük ve sahtecilik şüphelerinin soruşturulmasını ve etkin bir şekilde ele alınmasını ve 8 Aralık 2006 tarih ve 1828/2006 (AT) numaralı Komisyon Tüzüğünde[2] öngörülenlere eşdeğer kontrol ve raporlama mekanizmalarının işleyişini temin eder. Sahtecilik ya da usülsüzlük şüphesi durumunda Komisyon'a gecikmeksizin bilgi verilir.

(2) Yararlanıcı ayrıca, satın alma ya da hibe verilmesi işlemlerinin herhangi bir aşamasında ya da ilgili sözleşmelerin uygulanması sırasında karşılaşılabilecek herhangi bir aktif ya da pasif yolsuzluğu önlemek için her türlü uygun önlemi alır.

(3) Yararlanıcı, Topluluğun finanse ettiği faaliyetlerin uygulanmasından sorumlu personel de dahil olmak üzere, herhangi bir çıkar çatışması riskini önlemek için gerekli tüm önlemleri alır ve böyle bir çıkar çatışması riski olması durumunda ya da buna meydan verecek bir durum oluşması halinde Komisyon'u derhal bilgilendirir.

[1] Avrupa Toplulukları Resmî Gazetesi L 292, 15 Kasım 1996, s. 2
[2] Avrupa Toplulukları Resmî Gazetesi L 371, 27 Aralık 2006, p.4

(4) İşbu Anlaşma kapsamında aşağıdaki tanımlar geçerlidir;

a) Usulsüzlük, iktisadi işletmecinin, AB genel bütçesine hesabı verilemeyen bir harcama unsuru yüklemek suretiyle AB genel bütçesine halel getirme etkisini doğuran veya doğuracak şekilde, geçerli kuralların ve sözleşmelerin bir hükmünün ihlaline neden olan fiil veya ihmali anlamına gelecektir.

b) Sahtecilik, aşağıdakilere ilişkin herhangi bir kasti fiil veya ihmal anlamına gelmektedir: Avrupa Toplulukları genel bütçesi içindeki veya Avrupa Toplulukları tarafından veya Topluluklar adına yönetilen bütçelerdeki fonların yanlış tahsis edilmesi veya haksız yere alıkonulması sonucunu doğuran sahte, gerçek dışı veya eksik ifadelerin veya belgelerin kullanılması ya da sunulması; aynı etkiyi doğuracak belirli bir yükümlülüğün ihlal edilmesi suretiyle bilginin gizlenmesi; bu tür fonların hibe ediliş maksatları dışında başka amaçlara yönelik olarak kötü kullanılması.

c) Aktif yolsuzluk, bir kamu görevlisinin Avrupa Topluluğu'nun mali çıkarlarına zarar veren veya zarar verme potansiyeli taşıyan görevini kötüye kullanma veya görevin gereklerini yerine getirmekten kaçınma şeklinde davranışlara girmesi için, doğrudan ya da bir aracı vasıtasıyla bu görevliye veya bu görevli namına üçüncü bir kişiye menfaat sağlamaya veya menfaat sağlama vaadine yönelik kasti hareketi ifade eder.

d) Pasif yolsuzluk, bir kamu görevlisinin, Avrupa Topluluğu'nun mali çıkarlarına zarar veren veya zarar verme potansiyeli taşıyan görevini kötüye kullanma veya görevin gereklerini yerine getirmekten kaçınma şeklinde davranışlara girmesi için, doğrudan veya bir aracı vasıtasıyla kendisi veya bir üçüncü kişi için kasti olarak menfaat temin veya talep etmesi ya da menfaat sağlama vaadini kabul etmesidir.

(5) Bu maddedeki tanımlar Türk Ceza Kanuna yeni suç türleri eklenmesi veya kanundaki suç türlerinin değiştirilmesi şeklinde yorumlanmamalıdır.

Madde 29 Usulsüzlük ve dolandırıcılık durumlarında fonların geri alınması

(1) Katılım Öncesi Yardım Aracı kapsamındaki yardımın uygulanması esnasında herhangi bir zamanda veya bir mali denetim sonucunda ortaya çıkan kanıtlanmış bir usulsüzlük ya da dolandırıcılık, Komisyonun fonları Yararlanıcıdan geri almasına yol açacaktır.

(2) Ulusal Yetkilendirme Görevlisi Yararlanıcıya ödenen topluluk katkısını, usulsüzlük, dolandırıcılık veya yolsuzluk yapan ya da bundan yarar sağlayanlardan, ulusal geri alma usulleri uyarınca geri alır. Ulusal Yetkilendirme Görevlisinin fonların tamamen ya da kısmen geri alınmasında başarı sağlayamaması, Komisyonun fonları Yararlanıcıdan geri almasını engellemez.

Madde 30 Mali düzeltmeler

(1) Merkezi olmayan yönetim durumunda, fonların ilgili kurallar uyarınca kullanılmasını sağlamak üzere, Komisyon, Mali Tüzüğün 53b(4) ve 53c(2) Maddeleri uyarınca ve Sektörel Anlaşmalar, veya Finansman Anlaşmalarında detaylandırıldığı üzere, hesapların temizlenmesi prosedürünü veya mali düzeltme mekanizmalarını harekete geçirir.

(2) Mali düzeltme aşağıdaki durumlardan sonra ortaya çıkabilir:

• Dolandırıcılık dahil spesifik bir usulsüzlüğün belirlenmesi;

• Yararlanıcının yönetim ve kontrol sistemlerinde bir zayıflığın veya eksikliğin belirlenmesi;

(3) Eğer Komisyon, Katılım Öncesi Yardım Aracı kapsamındaki programlar için yapılan harcamaların ilgili kuralları ihlal edecek şekilde gerçekleştirildiği sonucuna varırsa, hangi miktarların Topluluk finansmanının dışında bırakılacağına karar verir.

(4) Bu şekildeki mali düzeltmelerin ve geri alımların hesaplanması ve tesisi aşağıda 32, 33 ve 34. Maddelerde belirtilen kriterler ve usuller doğrultusunda Komisyon tarafından yapılır. Sektörel Anlaşmalarda veya Finansman Anlaşmalarında yer alan mali düzeltmelere ilişkin hükümler bu Çerçeve Anlaşmadakilere ilave olarak uygulanır.

Madde 31 Mali ayarlamalar

Merkezi olmayan yönetim durumunda, ilk etapta usulsüzlükleri soruşturma sorumluluğunu taşıyan Ulusal Yetkilendirme Görevlisi, usulsüzlüklerin veya ihmalin tespit edildiği işlemler veya operasyonel programlarda, sözkonusu işlemler veya ilgili operasyonel programlara yönelik Topluluk katkısının tamamını ya da bir kısmını iptal etmek suretiyle, mali ayarlamaları yapar. Ulusal yetkilendirme görevlisi, usulsüzlüklerin yapısını ve derecesini ve bunun Topluluk katkısına mali zararını göz önünde bulundurur.

Madde 32 Mali düzeltmelere yönelik kriterler

(1) Yukarıda 30 (2). Maddede atıfta bulunulan durumlarda, Komisyon, bir programa yönelik Topluluk katkısının tamamını ya da bir kısmını iptal etmek suretiyle mali düzeltmeler yapabilir.

(2) Şahsi usulsüzlüklerin tespit edildiği durumlarda, Komisyon, sabit düzeltmelerin, anlık düzeltmelerin veya bulgulara dayanan düzeltmelerin uygulanıp uygulanmaması gerektiği konusunda karar verirken usulsüzlüğün sistematik yapısını göz önünde bulundurur. Kırsal Kalkınma Bileşeni için, mali düzeltmelere yönelik kriterler Finansman Anlaşmalarında veya Sektörel Anlaşmalarda ortaya konulmaktadır.

(3) Düzeltmenin miktarına karar verirken, Komisyon, usulsüzlüğün yapısını ve derecesini ve /veya ilgili programa ilişkin yönetim ve kontrol sisteminde bulunan zayıflıkların veya eksikliklerin boyutunu ve mali sonuçlarını göz önünde bulundurur.

Madde 33 Mali düzeltmelere ilişkin usul

(1) Komisyon, mali düzeltme kararı almadan önce, Ulusal Yetkilendirme Görevlisini vardığı geçici sonuçlar hakkında bilgilendirir ve görüşlerini iki ay içinde bildirmesini Ulusal Yetkilendirme Görevlisinden talep eder.

Komisyon, bulgulara veya sabit orana dayanan bir mali düzeltme önerisinde bulunduğunda, Yararlanıcıya, ilgili belgelerin incelenmesi yoluyla usulsüzlüğün asıl boyutunu ortaya koyma fırsatı tanınır. Yararlanıcı, Komisyon ile mutabakat halinde, bu incelemenin kapsamını uygun düşecek oran ve miktarda belgeyle sınırlandırabilir. Süre uzatımının makul görüleceği durumlar hariç olmak üzere, bu inceleme için tanınan süre birinci bentte bahsi geçen iki aylık süreyi geçmez.

(2) Komisyon, 1. paragrafta bahsi geçen zaman sınırlamaları dahilinde, Yararlanıcı tarafından sağlanan her türlü kanıtı göz önünde bulundurur.

(3) Komisyon, 1. paragrafta ortaya konulan prosedürü başlatmasını izleyen altı ay içerisinde mali düzeltme ile ilgili bir karar almaya gayret eder.

Madde 34 Geri Ödeme

(1) Avrupa Birliği'nin genel bütçesine yapılacak geri ödemeler, Mali Tüzüğün 72. Maddesi uyarınca düzenlenmiş olan geri alım talimatında belirtilen tarihten önce yapılır. Bu tarih, talimatın yayımlanmasını takip eden ikinci ayın son günüdür.

(2) Geri ödemede gecikme yaşanması, ödemenin yapılması gereken günden ödemenin yapıldığı güne kadar faiz işletilmesine yol açar. Sözkonusu faiz, Avrupa Merkez Bankasının son ödeme tarihine tekabül eden ayın ilk iş gününde başlıca geri finansman işlemlerinde uyguladığı oranın %1,5 üzerinde gerçekleşir.

Madde 35 Topluluk katkısının tekrar kullanımı

(1) 30. Madde uyarınca yapılan mali düzeltmeleri müteakip iptal edilen Topluluk katkısından ayrılan kaynaklar faiziyle beraber Topluluk Bütçesine geri ödenir.

(2) Yukarıda kayıtlı 31. Madde uyarınca iptal edilen veya geri alınan katkı, geri almaya veya düzeltmeye konu olan işlem veya işlemler için tekrar kullanılamaz. Sözkonusu katkı, geri alma veya düzeltmenin sistematik bir usulsüzlükle bağlantılı olması durumunda, sistematik usulsüzlüğün gerçekleştiği öncelik alanının tamamen veya kısmen içinde gerçekleşen işlemler için de kullanılamaz.

Madde 36 Merkezi olmayan yönetim durumunda izleme, izleme komiteleri

(1) Merkezi olmayan yönetim durumunda, Yararlanıcı, ilk finansman anlaşmasının yürürlüğe girmesini izleyen altı ay içerisinde, Katılım Öncesi Yardım Aracı bileşenlerinin uygulanmasında bütünlüğü ve eşgüdümü sağlamak amacıyla, Komisyonla mutabakat içinde, bir Katılım Öncesi Yardım Aracı İzleme Komitesi oluşturur.

(2) Katılım öncesi Yardım Aracı İzleme Komitesi, Katılım Öncesi Yardım Aracı bileşenleri altında oluşturulan sektörel izleme komiteleri tarafından desteklenir. Bunlar programlara veya bileşenlere bağlı kalırlar. Uygun olduğu durumlarda, bahsekonu izleme komiteleri sivil toplum temsilcilerini barındırabilir. Finansman Anlaşmaları veya Sektörel Anlaşmalarla daha detaylı kurallar getirilebilir.

(3) Katılım Öncesi Yardım Aracı İzleme Komitesi, tüm program ve işlemlere ilişkin uygulamaların, çok yıllı endikatif planlama belgeleri ve finansman anlaşmalarında ortaya konulan amaçları karşılama yolunda, etkinliği, kalitesi ve bütünsel tutarlılığından emin olmalıdır.

(a) Katılım öncesi Yardım Aracı İzleme Komitesi, Komisyona, Ulusal Katılım Öncesi Yardım Aracı Koordinatörüne ve Ulusal Yetkilendirme Görevlisine, farklı bileşenler altında uygulanan programlar ve işlemler arasında bütünlüğün ve eşgüdümün sağlanması ve temin edilen yardımın genel amaçlarına ulaşması ve genel etkinliğinin artması için gerekli olan bileşenler arası düzeltme tedbirlerinin alınması için girişilecek eylemlerle ilgili önerilerde bulunabilir. Katılım Öncesi Yardım Aracı İzleme Komitesi, ayrıca, programlar veya ilgili Katılım Öncesi Yardım Aracı bileşeni/bileşenleri altında sağlanan yardımın etkililiğini artırmak ve programın amaçlarına ulaşılmasını sağlamak için alınabilecek düzeltme tedbirlerine ilişkin

kararlara yönelik olarak ilgili sektörel izleme komitesine/komitelerine önerilerde bulunabilir;

(b) Katılım Öncesi Yardım Aracı İzleme Komitesi, Komisyonun belirlediği izleme komitesi görev yönergeleriyle uyumlu olmak ve Türkiye'nin kurumsal, yasal ve mali çerçevesi içinde kalmak üzere iç usul kurallarını kabul eder;

(c) Komisyon tarafından belirlenen izleme komitesi görev yönergesinde aksi belirtilmedikçe, aşağıdaki hükümler uygulanır:

aa) Katılım Öncesi Yardım Aracı İzleme Komitesinin üyeleri arasında, Komisyon temsilcileri, Ulusal Katılım Öncesi Yardım Koordinatörü, Ulusal Yetkilendirme Görevlisi, program otoriteleri temsilcileri ve stratejik koordinatör yer alır.

bb) Komisyondan temsilcisi ve Ulusal Katılım Öncesi Yardım Koordinatörü Katılım Öncesi Yardım Aracı İzleme Komitesi toplantılarına eş başkanlık ederler.

cc) Katılım Öncesi Yardım Aracı İzleme Komitesi senede en az bir kere toplanır, Konusuna göre ara toplantılar da yapılabilir.

Madde 37 Merkezi ve ortak yönetim durumunda izleme

Merkezi ve ortak yönetim durumunda, Komisyon, Yararlanıcıya uygun bir biçimde bilgi vererek, ilgili programların izlenmesi için gerekli gördüğü tüm eylemleri üstlenir. Ortak yönetim durumunda, bu eylemler ilgili uluslararası organizasyonlarla beraber ortaklaşa yürütülebilir.

Madde 38 Uygulama hakkında yıllık ve nihai raporlar

(1) Program Otoriteleri sorumlusu oldukları programların uygulanması hakkında, Katılım Öncesi Yardım Aracı Uygulama Tüzüğünün II. Kısmında her bir Katılım Öncesi Yardım Aracı bileşeni için tanımlanan usullerle uyumlu olmak kaydıyla, sektörel yıllık rapor ve sektörel nihai rapor hazırlar. Uygulama hakkındaki sektörel yıllık raporlar mali yılı kapsar. Uygulama hakkındaki sektörel nihai raporlar tüm uygulama süresini kapsar ve son sektörel yıllık raporu içerebilir.

(2) 1. paragrafta bahsi geçen raporlar, sektörel izleme komitelerince incelendikten sonra, Ulusal Katılım Öncesi Yardım Koordinatörüne, Ulusal Yetkilendirme Görevlisine ve Komisyona gönderilir.

(3) Katılım Öncesi Yardım Kordinatörü, 1. paragrafta bahsi geçen raporlara dayanarak, Katılım Öncesi Yardım Aracı Tüzüğü altındaki yardımın uygulanmasına yönelik yıllık ve nihai raporları Katılım Öncesi Yardım Aracı İzleme Komitesi tarafından yapılan incelemeden sonra, Komisyona ve Ulusal Yetkilendirme Görevlisine gönderir.

(4) İlki 2008 yılında olmak üzere, her yıl 31 Ağustos'a kadar gönderilecek olan, 3. paragrafta bahsi geçen uygulama ile ilgili yıllık rapor, farklı bileşenler altında yayımlanan farklı sektörel yıllık raporları birleştirir ve aşağıdaki konular ile ilgili bilgiler içerir:

a) Çok yıllı endikatif planlama dokümanı ve farklı programlarda oluşturulan öncelikler ile ilintili olarak, Topluluk yardımının uygulanmasında kaydedilen ilerleme;

b) Topluluk yardımının mali uygulaması.

(5) 3. paragrafta bahsedildiği gibi, uygulama ile ilgili nihai rapor tüm uygulama süresini kapsar ve 4. paragrafta bahsi geçen son yıllık raporu içerebilir.

Madde 39 Merkezi olmayan yönetim sistemi kapsamındaki programların kapanışı

(1) Komisyonun Yararlanıcının nihai ödemeye yönelik başvurusunu almasından sonra, aşağıda sıralananlardan birinin gerçekleşmesiyle bir program kapanmış sayılır.

• Komisyon tarafından ödenmesi gereken nihai bakiyenin ödenmesi;

• Komisyon tarafından bir geri alım talimatının çıkarılması;

• Komisyonun ödeneklerin tahsisatlarını sona erdirmesi.

(2) Bir programın kapatılması, Komisyonun daha sonraki bir aşamada mali bir düzeltme yapma hakkına halel getirmez.

(3) Bir programın kapatılması, Yararlanıcının ilgili belgeleri elinde bulundurmaya devam etmesi yükümlülüğünü etkilemez.

(4) Yukarıda 1'den 3'e kadar olan paragraflara ilave olarak, programların kapanışı ile ilgili daha detaylı kurallara Finansman Anlaşmalarında veya Sektörel Anlaşmalarda yer verilebilir.

Madde 40 Merkezi ve ortak yönetim kapsamındaki programların kapanışı

(1) Bir program, bu program tarafından finanse edilen tüm anlaşmaların ve hibelerin kapanışı yapıldığı zaman kapatılır.

(2) Nihai ödeme başvurusu alındıktan sonra, aşağıda sıralananlardan birinin gerçekleşmesiyle, bir anlaşma veya hibe kapatılmış sayılır:

• Komisyon tarafından ödenmesi gereken nihai miktarın ödenmesi;

• Nihai ödeme başvurusunun alınmasını takiben Komisyon tarafından bir geri alım talimatının çıkarılması;

• Komisyonun ödeneklerin tahsisatlarını sona erdirmesi.

(3) Bir anlaşmanın veya hibenin kapatılması, Komisyonun daha sonraki bir aşamada mali düzeltme yapma hakkına halel getirmez.

(4) Yukarıda 1'den 3'e kadar olan paragraflara ilave olarak, programların kapanışı ile ilgili daha detaylı kurallara Finansman Anlaşmalarında veya Sektörel Anlaşmalarda yer verilebilir.

BÖLÜM VI NİHAİ HÜKÜMLER

Madde 41 Danışma

(1) İşbu Çerçeve Anlaşmanın icrası ve yorumuyla ilgili olarak ortaya çıkabilecek herhangi bir sorun, gerektiği takdirde, Anlaşma'da değişiklik yapılmasına da yol açacak şekilde, Akit Taraflar arasında danışmalara tabi olacaktır.

(2) İşbu Çerçeve Anlaşmayla getirilen bir yükümlülüğün yerine getirilememesi ve bu durumun zamanında telafi edilememiş olması halinde, Komisyon, Yararlanıcı ile danışmalarda bulunduktan sonra, Katılım Öncesi Yardım Aracı kapsamındaki faaliyetlerin finansmanını askıya alabilir.

(3) Yararlanıcı, Katılım Öncesi Yardım Aracı kapsamındaki faaliyetlerin tamamen veya kısmen uygulanmasından feragat edebilir. Akit Taraflar sözkonusu feragatin detaylarını mektup teatisi ile belirleyeceklerdir.

Madde 42 Farklılıkların giderilmesi, tahkim

(1) İşbu Çerçeve Anlaşmanın, yorumu, yürütülmesi ve uygulanmasından doğan her düzeydeki farklılıklar, 41. Maddede öngörüldüğü üzere danışmalar yoluyla dostane bir biçimde halledilecektir.

(2) Dostane bir çözüme varılamaması durumunda, her bir Akit Taraf, işbu Çerçeve Anlaşmanın imzalandığı tarihte yürürlükte olan Hakemlik Daimi Mahkemesi'nin Uluslararası Örgütler ve Devletlere Yönelik ihtiyari Tahkim Kuralları uyarınca konuyu tahkime götürebilir.

(3) Tahkim duruşmalarında kullanılacak dil İngilizce'dir. Hakemler, Akit Taraflardan birinin yazılı talebi üzerine Daimi Hakemlik Mahkemesi'nin Genel Sekreteri tarafından atanırlar. Hakemlerin kararı tüm taraflar üzerinde bağlayıcıdır ve karara karşı temyiz yolu kapalıdır.

Madde 43 Üçüncü taraflarla uyuşmazlık

(1) Sözleşmenin tarafları arasında sözleşmeden kaynaklanan uyuşmazlıklarla ilgili olarak sözleşmede yetkili mahkeme olarak belirlenen mahkemenin yargı yetkisi saklı kalmak kaydıyla, Avrupa Topluluğu Türkiye Cumhuriyeti ülkesinde Avrupa Topluluğu ve/veya Yararlanıcı ile üçüncü taraf veya üçüncü taraflar arasında doğrudan veya dolaylı olarak işbu Çerçeve Anlaşma kapsamında Yararlanıcıya Topluluk yardımı sağlanmasıyla ilgili uyuşmazlıklarda dava ve hukuki süreçten bağışık tutulacaktır; meğerki Avrupa Topluluğu belirli bir durumla ilgili olarak bu bağışıklığını açıkça kaldırmış olsun.

(2) Yararlanıcı, Türkiye Cumhuriyeti'nde bulunan bir mahkeme veya idari mercide görülen herhangi bir yasal veya idari süreçte bu bağışıklığı savunur ve Avrupa Topluluğunun çıkarlarını gerektiği şekilde dikkate alan bir tutum benimser. Gerektiği takdirde, Yararlanıcı ve Avrupa Komisyonu takınılacak tutum konusunda danışmalarda bulunur.

Madde 44 Duyurular

(1) İşbu Çerçeve Anlaşmayla ilgili herhangi bir bildirim yazılı olarak ve İngilizce dilinde yapılır. Her bir bildirim imzalanmalı ve asıl belge olarak veya faks marifetiyle tedarik edilmelidir.

(2) İşbu Çerçeve Anlaşmayla ilgili herhangi bir bildirim, aşağıda yer alan adreslere gönderilmelidir:

Komisyon adına:	Yararlanıcı adına:
Genişleme Genel Müdürlüğü	Avrupa Birliği Genel Sekreterliği
1049 Brüksel	Eskişehir Yolu 9. Km. 06800
BELÇİKA	ANKARA/TÜRKİYE
Faks: +32 2 295.95.40	Faks: +90 (312) 286 04 08

Madde 45 Ekler

Ekler, işbu Çerçeve Anlaşmanın ayrılmaz bir parçasını oluşturur.

Madde 46 Yürürlüğe Giriş

İşbu Çerçeve Anlaşma, Akit Tarafların, iç mevzuatı veya usulü uyarınca onaylandığını birbirlerine yazılı olarak bildirdikleri gün yürürlüğe girer.

Madde 47 Değişiklik

Akit Taraflarca yapılmasına karar verilen herhangi bir değişiklik, yazılı olarak yapılacak ve bu Anlaşmanın bir parçasını oluşturacaktır. Bu değişiklik, Akit Taraflarca kararlaştırılan tarihte yürürlüğe girer.

Madde 48 Sona Erme

(1) Akit Taraflardan biri tarafından yazılı bildirimle sonlandırılmadığı müddetçe, bu Çerçeve Anlaşma süresiz olarak yürürlükte kalmaya devam eder. İşbu Anlaşma, fesihe ilişkin yazılı bildirimin alındığı tarihten 3 ay sonra yürürlükten kalkar.

(2) İşbu Çerçeve Anlaşmanın sona ermesi halinde, halen yürütülmekte olan herhangi bir yardım, bu Çerçeve Anlaşma ve herhangi bir Sektörel Anlaşma ve Finansman Anlaşması uyarınca tamamlanır.

Madde 49 Dil

İşbu Çerçeve Anlaşma, Türkçe ve İngilizce olarak iki nüsha halinde hazırlanmıştır. İşbu Anlaşmanın iki nüshası arasında farklılık olması veya yoruma ilişkin uyuşmazlık halinde İngilizce metin esas alınır.

Komisyon Adına	**Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti Adına**
Marc PIERINI	Oğuz DEMİRALP
Delegasyon Başkanı	Büyükelçi
Avrupa Komisyonu Delegasyonu	Avrupa Birliği Genel Sekreterliği
Ankara,	Ankara
Tarih: 10.07.2008	Tarih: 11.07.2008

EK A

Komisyon ve Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti arasındaki Çerçeve Anlaşmanın 8.maddesi uyarınca yapılar, yetkililer ve kurumların işlevleri ve ortak sorumlulukları

Ön söz:

Bu liste, ilgili yapıların, yetkililerin ve birimlerin temel görev ve ortak sorumluluklarını göstermektedir. İşbu liste, Çerçeve Anlaşmanın esas kısmına ek mahiyette olup, bütün görev ve sorumlulukları içermemektedir.

1) Yetkili Akreditasyon Görevlisi:

a) Yetkili Akreditasyon Görevlisi, Yararlanıcı tarafından atanır. Türkiye Cumhuriyeti hükümetinde ya da devlet yönetiminde üst düzey bir yetkili konumundadır.

b) Yetkili Akreditasyon Görevlisi, Ulusal Yetkilendirme Görevlisinin akredite edilmesi, akreditasyonunun izlenmesi ve askıya alınması veya kaldırılmasından aşağıdaki hususlar bağlamında sorumludur;

• Türkiye Cumhuriyeti'ndeki AB fonlarının mali yönetiminden bütünüyle sorumlu ve bu çerçevede yapılan işlemlerin mevzuata ve usule uygunluğundan sorumlu Ulusal Fonun başkanı olarak;

• Ulusal Yetkilendirme Görevlisi'nin, Katılım Öncesi Yardım Aracı kapsamında yönetim ve kontrol sistemlerinin etkin işleyişi için sorumluluklarını yerine getirme kapasitesi ilgili olarak.

Ulusal Yetkilendirme Görevlisi'nin akreditasyonu Ulusal Fon'u da kapsar.

Yetkili Akreditasyon Görevlisi, Komisyonu Ulusal Yetkilendirme Görevlisi'nin akreditasyonu ve Ulusal Yetkilendirme Görevlisi'nin akreditasyonuna ilişkin değişiklikler hakkında bilgilendirir. Komisyonun talep edeceği ilgili bütün destekleyici bilgilerin sunulması da bu kapsam içerisindedir.

c) Ulusal Yetkilendirme Görevlisi'nin akredite edilmesinden önce, Yetkili Akreditasyon Görevlisi, Katılım Öncesi Yardım Aracı Uygulama Kurallarının 11. Maddesinde belirtilen ilgili koşulların yerine getirildiğinden emin olur. Ulusal Yetkilendirme Görevlisinin bu sorumluluğu, en azından Katılım Öncesi Yardım Aracı Uygulama Tüzüğünün (akreditasyon kriterleri) Ekinde yer alan alanlarda etkili denetimler yapılabilmesi için Yararlanıcı tarafından kurulan yönetim ve kontrol sisteminin kurallara uygun hareket ettiğinin teyidini de kapsar. Söz konusu ek aşağıdaki genel koşulları öngörmektedir:

• Etik ve dürüstlük politikaları, usulsüzlük yönetimi ve raporlaması, personel planlaması, istihdam, hassas görev yönetimi dahil eğitim ve değerlendirme, hassas görevler ve çıkar çatışması, bireyler ve kurumlar için yasal zeminlerin oluşturulması, hesap verilebilirliğin tesisi, sorumluluk, sorumluluğun devri ve teşkilat çapında bütün görevler ve mevkiler için gerekli yetkileri kapsayan denetim ortamı (teşkilatın ve personelin oluşturulması ve yönetilmesi);

• Risk tanımlaması, değerlendirme ve yönetimi, hedef belirleme ve hedeflere yönelik kaynakların tahsisi ve uygulama sürecinin planlanmasını içeren planlama ve risk yönetimi;

• Doğrulama usullerini, astlar tarafından sunulan yıllık güvence beyanları da dahil olmak üzere astlara devredilen görevlerin hesap verilebilir şekilde yönetimine ilişkin gözetim usullerini, her bir ihale türü ve ihale çağrısı için kuralları, ihale ve ihale çağrılarının her aşaması için kontrol listelerini içeren usulleri, tanıtım için kural ve usulleri, ödeme usullerini, eş finansman aktarımının izlenmesine dair usulleri, fonların kullanılabilmesini sağlamaya yönelik bütçesel usulleri, işlemlerin devamlılığına ilişkin usulleri, muhasebe usullerini, uzlaşma usullerini, uygun seviyede kabul edilmiş normal usullere tanınan istisnalarla birlikte istisnaların, onaylanmamış istisnalar ile denetim eksikliklerinin saptandıkları durumlarda raporlanmalarını, güvenlik usullerini, arşivleme usullerini, görev ayrımlarının ve iç denetim zaaflarının raporlanmalarını kapsayan denetim faaliyetleri (müdahalelerin uygulanması);

• Denetim raporlarının ve tavsiyeler ile değerlendirmelerin ele alındığı iç denetimi kapsayan izleme faaliyetleri (müdahalelerin denetimi);

• İç denetimin verimliliği ve etkinliği ile ilgili olarak uygun olan bütün düzeylerde düzenli raporlama ve planlama ve uygulamaya ilişkin bütün hususlar hakkında farklı kurumlar arasında bilgi alışverişinde bulunulması amacıyla düzenli eşgüdüm toplantıları gerçekleştirilmesini kapsayan iletişim (bütün aktörlerin görevlerini yerine getirmeleri için gerekli bilgileri almalarının sağlanması).

2) Ulusal Katılım Öncesi Yardım Koordinatörü:

a) Ulusal Katılım Öncesi Yardım Koordinatörü Yararlanıcı tarafından atanır. Ulusal Katılım Öncesi Yardım Koordinatörü, Yararlanıcı'nın devlet ya da hükümet yönetiminde üst düzey bir yetkili olmalıdır.

b) Katılım Öncesi Yardım Aracı kapsamındaki AB mali yardımlarının genel koordinasyonunu sağlamakla görevlidir.

c) Ulusal Katılım Öncesi Yardım Koordinatörü, Komisyon ve Yararlanıcı arasında ortaklık kurulmasını ve genel katılım süreci ile Katılım Öncesi Yardım Aracı kapsamında sağlanacak AB katılım öncesi mali yardımlarının kullanılması arasında yakın ilişki tesis edilmesini sağlar. Başlıca görevleri şunlardır:

• Katılım Öncesi Yardım Aracı çerçevesinde sağlanan programların eşgüdümü ve uyumu;

• Geçiş Dönemi Desteği ve Kurumsal Yapılanma Bileşenine ilişkin ulusal düzeyde yıllık programlama;

• Üye ülkeler ve diğer Yararlanıcı ülkelerle birlikte, ilgili sınır ötesi işbirliği programlarına ve diğer Topluluk araçları çerçevesinde yapılan ulusötesi, bölgeler arası ya da deniz havzaları programlarına Yararlanıcının katılımının eşgüdümü. Ulusal Katılım Öncesi Yardım Koordinatörü, sözü edilen eşgüdümle ilgili görevlerini bir sınır ötesi işbirliği koordinatörüne devredebilir.

d) Ulusal Katılım Öncesi Yardım Koordinatörü, Katılım Öncesi Yardım Aracı İzleme Komitesinin değerlendirmesini müteakip, bu Çerçeve Anlaşmanın 38. Maddesinde ve Katılım Öncesi Yardım Aracı Uygulama Tüzüğünün 61(3) Maddesinde tanımlandığı şekliyle, uygulamaya ilişkin Katılım Öncesi Yardım Aracı yıllık ve nihai raporlarını hazırlar ve Komisyona sunar. Bu raporların bir kopyasını Ulusal Yetkilendirme Görevlisi'ne gönderir.

3) Stratejik Koordinatör:

a) Yararlanıcı tarafından, Bölgesel Kalkınma Bileşeni ile İnsan Kaynaklarını Geliştirme Bileşeninin eşgüdümünü sağlamak üzere Ulusal Katılım Öncesi Yardım Koordinatörünün sorumluluğu altında bir stratejik koordinatör atanır. Stratejik koordinatör, Yararlanıcının devlet idaresi içerisinde, bahsi geçen bileşenlerin uygulanmasıyla doğrudan ilgisi bulunmayan bir oluşumdur.

b) Stratejik koordinatörün başlıca görevleri:

• Bölgesel Kalkınma Bileşeni ve İnsan Kaynaklarının Geliştirilmesi Bileşeni kapsamında sağlanacak yardımların eşgüdümünü sağlamak;

• Katılım Öncesi Yardım Aracı Uygulama Tüzüğünün 154. Maddesinde tanımlandığı şekliyle stratejik uyum çerçeve belgesini hazırlamak;

• Sektörel stratejiler ve programlar arasında eşgüdümü sağlamak.

4) Ulusal Yetkilendirme Görevlisi

Ulusal Yetkilendirme Görevlisi Yararlanıcı tarafından atanır. Ulusal Yetkilendirme Görevlisi Yararlanıcının devlet ya da hükümet yönetiminde üst düzey bir yetkili olmalıdır.

Ulusal Yetkilendirme Görevlisi aşağıdaki görevleri yerine getirir ve sorumlulukları üstlenir:

a) Türkiye'de AB fonlarının mali yönetiminden ve bu çerçevede yapılan işlemlerin mevzuata ve usulüne uygunluğundan Ulusal Fonun başkanı olarak bütünüyle sorumludur.

Ulusal Yetkilendirme Görevlisi bu sorumlulukları bağlamında başlıca aşağıdaki görevleri yerine getirir:

• İşlemlerin usulüne uygunluğu ve yasallığı hususunda güvence vermek;

• Onaylanmış harcama ve ödeme beyannameleri hazırlamak ve Komisyona sunmak; ödeme başvurularının doğruluğundan ve fonların program otoritelerine ve/veya nihai yararlanıcılara doğru bir şekilde aktarılmasından bütünüyle sorumludur;

• Eş finansman unsurlarının mevcudiyetini ve doğruluğunu teyit etmek;

• Usulsüzlükleri tespit ederek derhal bildirmek;

• Katılım Öncesi Yardım Aracı Uygulama Tüzüğünün 50. Maddesi uyarınca, tespit edilen usulsüzlüklerle ilgili olarak gerekli mali ayarlamaları yapmak;

• Komisyon ile Yararlanıcı arasında mali bilgi alışverişi için temas noktası olmak.

b) Katılım Öncesi Yardım Aracı kapsamındaki yönetim ve kontrol sistemlerinin etkin işleyişinden sorumludur. Ulusal Yetkilendirme Görevlisi bu sorumlulukları bağlamında başlıca aşağıdaki görevleri yerine getirir:

• Program otoritelerinin akreditasyonunu sağlamak, izlemek, askıya almak veya kaldırmak;

• Katılım Öncesi Yardım Aracı kapsamındaki yardımın yönetim sistemlerinin mevcudiyetini ve etkin işleyişini sağlamak;

• Fonların yönetimine ilişkin iç kontrol sisteminin etkin ve verimli olmasını sağlamak;

• Yönetim ve kontrol sistemi hakkında rapor hazırlamak;

• Uygun bir raporlama ve bilgi sisteminin işleyişini sağlamak;

• Bu Çerçeve Anlaşmanın 18. Maddesi ve Katılım Öncesi Yardım Aracı Uygulama Tüzüğünün 30(1) Maddesi uyarınca, denetim otoritesinden alınan denetim raporlarında yer alan bulguların takibini yapmak;

• Yönetim ve kontrol sistemlerinde meydana gelen önemli değişiklikleri, bildirimin bir suretini Yetkili Akreditasyon Görevlisine de göndererek Komisyona derhal bildirmek.

Yukarıda a) ve b)'de belirtilen sorumlulukların sonucu olarak, Ulusal Yetkilendirme Görevlisi, bu Çerçeve Anlaşmasının 17. Maddesinde tanımlandığı şekilde ve bu Anlaşmanın EK B'sine göre içinde aşağıdaki hususları barındıran Yıllık Güvence Beyanında bulunur:

• Yönetim ve kontrol sistemlerinin etkin işleyişine ilişkin teyit;

• İşlemlerin yasallığı ve usulüne uygunluğuna ilişkin teyit;

• Yönetim ve denetim sistemlerinde ve destekleyici hesap bilgilerinin unsurlarında meydana gelen değişikliklere dair bilgi.

(5) Yukarıda a) ve b)'de belirtilen Yönetim ve kontrol sistemlerinin etkin işleyişini ve işlemlerin yasallığını ve usule uygunluğunu teyid edecek verilerin Güvence Beyanında mevcut olmaması halinde, Ulusal Yetkilendirme Görevlisi, Komisyonu ve Yetkili Akreditasyon Görevlisini bunun nedenleri ve muhtemel sonuçları ile Topluluğun çıkarlarını korumak ve bu duruma çözüm getirmek üzere yapılan işlemler hakkında bilgilendirir.

5) Ulusal Fon:

a) Ulusal Fon, Yararlanıcı ülkede Devlet bakanlığı bünyesinde yer alan bir kurumdur. Ulusal Fon, merkezi bütçesel yetkiyi haizdir ve merkezi hazine birimi olarak hareket eder.

b) Ulusal Fon, Ulusal Yetkilendirme Görevlisi'nin sorumluluğu altında, Katılım Öncesi Yardım Aracı çerçevesinde sağlanacak yardımların mali yönetimi ile görevlidir.

c) Ulusal Fon özellikle, banka hesaplarının düzenlenmesi, Komisyondan fonların talep edilmesi, Komisyondan temin edilen fonların program otoritelerine veya nihai yararlanıcılara transferinin yetkilendirilmesi ve Komisyona mali raporların sunulmasından sorumludur.

6) Program Otoriteleri:

a) Katılım Öncesi Yardım Aracı kapsamındaki yardımın yönetimi ve uygulanması ile görevli olmak üzere her bir Katılım öncesi Yardım Aracı bileşeni ya da programı için bir program otoritesi oluşturulur. Program otoritesi, Yararlanıcı ülkenin idaresi içinde bir kurum ya da kurumlar topluluğudur.

b) Program otoritesi, Katılım Öncesi Yardım Aracı programı ya da ilgili programların sağlıklı mali yönetim prensibine uygun olarak yönetiminden ve uygulanmasından sorumludur. Bu hedeflere yönelik olarak program otoritesi aşağıda belirtilen görevleri yerine getirir:

• Yıllık ya da çok yıllı programları hazırlamak;

• Özellikle programların uygulanmasının niteliğini izlemek için gerekli belgeleri sağlamak sureliyle, Katılım Öncesi Yardım Aracı Uygulama Tüzüğünün 59. Maddesinde ve bu Çerçeve Anlaşmasının 36(2) Maddesinde tanımlandığı şekilde programın uygulanmasını izlemek ve sektörel izleme komitesinin çalışmalarına kılavuzluk etmek;

• Katılım Öncesi Yardım Aracı Uygulama Tüzüğünün 61(1) Maddesinde ve bu Çerçeve Anlaşmanın 38(1) ve (2) Maddesinde tanımlanan sektörel yıllık ve nihai uygulama raporlarını hazırlamak ve bu raporları, sektörel izleme komitesince incelenmesi sonrasında Komisyona, Ulusal Katılım Öncesi Yardım Koordinatörü'ne ve Ulusal Yetkilendirme Görevlisi'ne sunmak;

• Fon sağlanacak projelerin programlara uygulanabilir kriterlere ve mekanizmalara uygun şekilde seçilmesini ve onaylanmasını ve ilgili Topluluk kuralları ve ulusal kurallar ile uyumlu olmalarını sağlamak;

• Yeterli bir denetim takibi sağlamak üzere gerekli bütün harcama ve denetim belgelerinin muhafazasını sağlamaya ilişkin prosedürleri oluşturmak;

• İhale usulleri, hibe verme usulleri, bunları takip eden sözleşmeler ve nihai Yararlanıcıya ödeme ile nihai Yararlanıcıdan tazmine ilişkin düzenlenmeleri yapmak;

• İşlemlerin uygulanmasında görev alan bütün kurumların ayrı bir muhasebe sistemi ya da ayrı bir muhasebe tedvini yürütmesini sağlamak;

• Ulusal Fon ve Ulusal Yetkilendirme Görevlisi'nin harcamalara ilişkin prosedür ve tahkikler hakkında gerekli bütün bilgileri almasını sağlamak;

• Raporlama ve bilgi sistemini oluşturmak, muhafaza etmek ve güncellemek;

• Beyan edilen harcamanın kurallara uygun olarak gerçekleştiğine, ürün ya da hizmetlerin kabul kararına uygun olarak teslim edildiğine ve nihai Yararlanıcının ödeme taleplerinin doğruluğuna dair uygun idari, mali, teknik ve işlemlerin fiziksel yönlerine ilişkin tahkikleri yapmak;

• Program otoritesini oluşturan birimlerin iç denetimini sağlamak;

• Usulsüzlük raporlamasının yapılmasını sağlamak;

• Bilgilendirme ve kamuya açık olma gerekliliklerine uyulmasını sağlamak.

c) Program otoritesini oluşturan kurumların başkanları bu Çerçeve Anlaşmasının 8(3) Maddesi ve Katılım Öncesi Yardım Aracı Uygulama Tüzüğünün 11(3) Maddesine uygun olarak açık biçimde görevlendirilirler ve başkanı oldukları kurumlara verilen görevlerin yerine getirilmesinden sorumludurlar.

7) Denetim Otoritesi:

a) Denetim Otoritesi Yararlanıcı tarafından belirlenir ve yönetim ve kontrol sisteminde yer alan bütün taraflardan işlevsel olarak bağımsızdır. Otorite uluslararası kabul görmüş tüm mali denetim standartlarına uygun bir şekilde faaliyet gösterir.

b) Denetim Otoritesi yönetim ve kontrol sistemlerinin etkin ve anlamlı bir şekilde işlediğine dair doğrulamayı yapmakla sorumlu olur.

c) Başkanının sorumluluğu altındaki Denetim Otoritesi, özellikle aşağıda yer alan işlevleri yerine getirir ve sorumlulukları üstlenir:

• Her yıl aşağıdakilerin doğrulanmasına yönelik denetimleri içeren bir yıllık denetim iş planının oluşturulması:

– yönetim ve kontrol sistemlerinin etkili işleyişi;

– Komisyona verilen hesap bilgilerinin güvenilirliği.

Denetim işi, uygun sayı ve kapsamda işlem veya muamelenin denetimi ile prosedürlerin incelenmesini içerir.

Yıllık denetim iş planı söz konusu yılın başlangıcından önce Ulusal Yetkilendirme Görevlisi ve Komisyona verilir.

• Aşağıda sıralandığı gibi raporların ve görüşlerin arz edilmesi:

- Bu Çerçeve Anlaşmasının C Ek'inde yer alan modele göre bir Yıllık Denetim Faaliyet Raporunun hazırlanması, bu raporda Denetim Otoritesince kullanılan kaynakların belirlenmesi, ve ilgili yılın 30 Eylül tarihinde biten bir önceki 12 aylık süre boyunca yıllık denetim iş planına uygun olarak yürütülen denetimlerde yönetim ve kontrol sisteminde veya muamelelerde tespit edilen zayıflıkların özeti. Yıllık Denetim Faaliyet Raporu, Komisyona, Ulusal Yetkilendirme Görevlisi'ne (NAO) ve Yetkili Akreditasyon Görevlisine (CAO) her yıl 31 Aralık tarihi itibariyle iletilir. Bu şekilde hazırlanacak ilk rapor 1 Ocak 2007-30 Kasım 2007 dönemini kapsar.

- Yönetim ve kontrol sistemlerinin etkili bir biçimde işleyip işlemediğine ve bu Çerçeve Anlaşmasının ve Katılım Öncesi Yardım Aracı Uygulama Tüzüğünün ve/veya Komisyon ile Yararlanıcı arasındaki herhangi bir diğer anlaşmanın gerekliliklerine uyum sağlanıp sağlanmadığına dair, bu Çerçeve Anlaşmasının D Ek'inde belirtilen modele göre bir Yıllık Denetim Görüşü. Bu görüş, Komisyona, Ulusal Yetkilendirme Görevlisi'ne ve Yetkili Akreditasyon Görevlisine iletilecektir. Bu görüş, Yıllık Denetim Faaliyet Raporu ile aynı süreyi kapsar ve aynı bitiş süresine sahiptir.

- Herhangi bir programın veya bir kısmının kapanışı için Ulusal Yetkilendirme Görevlisi tarafından Komisyona sunulan son harcama beyanı hakkında görüş. Uygun düştüğü yerlerde, son harcama beyanı hakkında görüş, yıllık olarak sunulan hesap formları halinde, ödeme başvurularını içerebilir. Bu görüş, nihai ödeme başvurusunun geçerliliğine, mali bilgilerin doğruluğuna yönelik olur ve gerektiği takdirde nihai denetim faaliyet raporu ile desteklenir. Bu görüş, işbu Çerçeve Anlaşmanın E Ek'inde yer verilen modele göre hazırlanır. Ulusal Yetkilendirme Görevlisi tarafından sunulan nihai harcama bildirimi ile aynı zamanda, veya en azından nihai harcama bildiriminin verilmesini izleyen üç ay içerisinde Komisyona ve Yetkili Akreditasyon Görevlisine gönderilir.

• Önceki madde imi kapsamında bahsi geçen yıllık denetim iş planı ve/veya raporları ve görüşlerine yönelik ilave Özel gereklilikler Sektörel Anlaşmalar veya Finansman Anlaşmalarında ortaya konulabilir.

• Denetim işinin, raporların ve denetim görüşlerinin yöntemi ile ilgili olarak, Denetim Otoritesi özellikle risk değerlendirmesi, denetimin önem derecesi ve örneklendirme olmak üzere denetime yönelik uluslararası standartlara uymalıdır. Bu yöntem, Komisyon tarafından sağlanan, Özellikle örnekleme ile gizlilik ve önem derecelerine yönelik uygun bir genel yaklaşım ile ilişkili ilave yönlendirme ve tanımlarla tamamlanabilir.

Komisyon ile Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti arasındaki Çerçeve Anlaşmaya

EK B

Türkiye Cumhuriyeti Ulusal Yetkilendirme Görevlisinin[1]

GÜVENCE BEYANI[2]

Ben, (soyad, ad, resmi unvan veya görev), Türkiye Cumhuriyeti'nin Ulusal Yetkilendirme Görevlisi, 01/01/20xx'den 31/12/20xx'e kadar olan mali yıl için Türkiye Cumhuriyeti'ne yönelik olarak Katılım Öncesi Yardım Aracı'nın [harcama beyanı], [hesaplar ve harcama beyanı][3], bu mektupla Komisyona sunarım.

[l'den 5'e] Katılım Öncesi Yardım Aracı bileşeni ile ilgili bir yönetim ve iç kontrol sistemini uygulayıp denetimini yaptığımı bildiririm. (Yıllık Yönetim Bildirisi)

Diğerleri meyanında, iç denetim çalışmasının sonuçları da dahil olmak üzere, kendi kararım ve elimdeki bilgiye dayanarak teyit ederim ki:

• 01/01/20xx'den 31/12/20xx'e[3] kadar olan mali yıl esnasında Komisyona bildirilen harcama [ve sunulan hesaplar][3] bildiğim kadarıyla, yukarıda bahsi geçen mali yıla yönelik Katılım Öncesi Yardım Aracı bileşeni [1'den 5'e] ile ilgili harcamaların ve makbuzların doğru, tam ve gerçek durumlarını yansıtmaktadır;

• Diğerleri meyanında, güvenilir bir mali yönetimin ilkelerine bağlılık da dahil olmak üzere, ilgili işlemlerin yasallığı ve usulüne uygunluğu hakkında makul bir teminat sağlamak üzere yönetim ve kontrol sistemleri etkili bir biçimde işlemiştir;

• [1 'den 5'e] kadar olan bileşenlere yönelik yürütülen yönetim ve kontrol sistemi, idarenin istişaresine yönelik başvurunun yapıldığı sırada elde edilen tanımla kıyaslandığında [belirgin olarak][4] değiştirilmemiştir (geçmiş yıllarda Komisyona bildirilen değişiklikler göz önüne alınaraktan);

• Yukarıda maruz tarihleri kapsayan mali yıl süresince, beyan edilen harcamalar [ve sunulan hesaplar][3] üzerinde maddi etkisi olabilecek tüm ilgili sözleşmeli anlaşmalar, uyumsuzluk durumunda, uyumlu hale getirilmiştir. Bildirilen harcamalar [ve sunulan hesaplar][3] üzerinde uyumsuzluk halinde maddi etkisi olabilecek, Topluluk kurallarıyla uyumsuzluk arzeden bir vaka olmamıştır.

Katılım Öncesi Yardım Aracı Uygulama Tüzüğünün 29. Maddesi uyarınca yayınlanan denetim otoritesinin raporları ve görüşleri hakkında, gerektiği durumlarda, uygun önlemleri aldığımı teyit ederim[1].

Lakin, bu teminat aşağıdaki çekincelere tabidir <çözüme yönelik eylemleri de tanımlar>:

• ...

---

[1] Katılım Öncesi Yardım Aracı Uygulama Tüzüğünün 27. maddesine göre
[2] Her bir bileşen
[3] 5. Bileşen için tercih edilecek seçenek
[3] 5. Bileşen için tercih edilecek seçenek
[3] 5. Bileşen için tercih edilecek seçenek
[4] Uygun olduğu halde
[3] 5. Bileşen için tercih edilecek seçenek
[3] 5. Bileşen için tercih edilecek seçenek
[1] Katılım Öncesi Yardım Aracı Uygulama Tüzüğünün 27. maddesine göre

• ...].

Ayrıca, Topluluğun mali çıkarlarına halel getirecek, henüz açıklığa kavuşmamış herhangi bir durum farketmediğimi teyit ederim.

(yayın yeri ve tarihi

.....

İmza

Ulusal Yetkilendirme Görevlisinin adı ve resmi unvanı veya görevi)

.....

Komisyon ile Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti arasındaki Çerçeve Anlaşmaya

EK C

Türkiye Cumhuriyeti Denetim Otoritesinin

Yıllık Denetim Faaliyet Raporu[1]

- Avrupa Komisyonu, ...Genel Müdürlüğüne,

- (ülke) Yetkili Akreditasyon Görevlisine ve

- (ülke) Ulusal Yetkilendirme Görevlisine [kopyası][3] yöneltilen

1. GİRİŞ

- Raporun kapsadığı Katılım Öncesi Yardım Aracı bileşeninin/programının tespit edilmesi
- Denetim Otoritesi de dahil olmak üzere raporun hazırlanmasında yer alan kurumların belirtilmesi
- Raporun hazırlanması için atılan adımların tanımlanması
- Denetimlerin kapsamının belirtilmesi (ilgili işlemler hakkında ilgili seneye yönelik Komisyona bildirilen harcamalar dahil)
- Yıllık Denetim Faaliyet Raporunun kapsadığı dönemin belirtilmesi (30/09/20xx tarihinde sona eren önceki 12 ay)

2. BULGULARIN ÖZETİ

- Hem sistemlerden, hem bağımsız olarak yapılan testlerden kaynaklanan bulguların yapısının ve kapsamının tanımlanması. (Bu bulguların önem derecesine göre "büyük", "orta" ve "küçük" olarak sınıflandırılması. Bu bulguların listesi, bu raporun ekinde maruzdur. Yapısı gereği sistemden kaynaklanan hataların belirlenmesi ve bir sonraki teşhisin hatalarla ilintili olarak ortaya çıkması ihtimalinin değerlendirilmesi. Karşılaşılan herhangi bir usulsüzlüğün tanımlanması ve rakamla ifade edilmesi.

3. İDARE VE KONTROL SİSTEMİNDEKİ DEĞİŞİKLİKLER

- İdarenin (merkezi olmayan yönetim) istişaresine yönelik başvurunun yapıldığı sırada elde edilen tanımla kıyaslandığında ve son Yıllık Denetim Faaliyet Raporundan bu yana olan yönetim ve kontrol sistemlerindeki herhangi bir belirgin değişikliğin belirtilmesi.
- Çerçeve Anlaşmanın A Eki 4) b) uyarınca, bahsi geçen değişikliklerin Ulusal Yetkilendirme Görevlisi tarafından iletilip iletilmediğinin teyit edilmesi.

4. YILLIK DENETİM İŞ PLANINDA YAPILAN DEĞİŞİKLİKLER

- Yıllık denetim iş planında yapılmış olan veya önerilen herhangi bir değişikliğin açıklama ve sebepleri verilerek belirtilmesi.

---

[1] her bir bileşen

2 Katılım Öncesi Yardım Aracı Uygulama Tüzüğünün 29(2) (b) Maddesine göre

[3] tercih edilecek seçenek

- Yukarıda listelenmiş değişikliklere göre, cevaben kabul edilen denetim yaklaşımının tanımlanması. Düzeltilmiş yıllık denetim iş planı bağlamında, herhangi bir ek denetimin seçilmesine yönelik dayanağın belirtilmesi de dahil değişiklikler ve sapmalara ait çıkarımların ana hatlarıyla verilmesi.

5. SİSTEM DENETİMLERİ

- Denetim Otoritesi dahil, bu raporun amacı doğrultusunda sistemin kontrolünü yapan kurumların belirtilmesi.
- Gerektiği takdirde, yapılan denetimlerin özet bir listesinin eklenmesi; uygun olduğunda, uygulanan önem ve gizlilik derecelerinin (%) ve Komisyona iletilen denetim raporunun tarihinin belirtilmesi.
- Yıllık denetim iş planı bağlamında, denetimlerin seçilmesine dair dayanağın tanımlanması.
- Yapılan denetsel takibin yeterliliği ve Topluluk koşulları ve politikaları ile olan uyumu dahil, yönetim ve kontrol sistemlerine yönelik yürütülen denetim işinden çıkarılan başlıca bulguların ve sonuçların tanımlanması
- Bulguların herhangi bir mali etkisinin belirtilmesi.
- Denetim bulgularının takibi ve özellikle de uygulanan veya önerilen herhangi bir düzeltici ya da önleyici tedbir hakkında bilgi verilmesi.

6. İŞLEMLERİN ÖRNEKLERİNİN DENETİMİ

- Denetim otoritesi dahil, bu programın amacı doğrultusunda bağımsız ölçüm yapan kurumların belirtilmesi.
- Gerektiği takdirde, yapılan denetimlerin sayısının, uygulanan önem ve gizlilik derecelerinin (%), bileşenlere bölünen kontrolü yapılmış harcamaların miktarının, risk temelli ve istatistiki örneklemeyi birbirinden ayırt ederek program öncelik ekseninin ve/veya tedbirinin bir özet listesinin eklenmesi. Kontrolü yapılmış harcamaların Komisyona bildirilen ilgili toplam harcamaya olan yüzdesinin temin edilmesi (hem söz konusu süreye yönelik o
- larak hem de toplam olarak)
- Denetimi yapılmış işlemlerin seçimine yönelik olarak dayanağın tanımlanması.
- Bağımsız olarak yapılan testin belli başlı sonuçlarının özellikle mali hataların genel oranının, örnekleme neticesinde ortaya çıkan denetimden geçmiş toplam harcamaya göre oranının belirtilerek tanımlanması,
- Hataların takibi, mali düzeltmeler ve/veya çözüme yönelik eylem planı hakkında bilgi verilmesi
- Sonuçlanan herhangi bir mali düzeltmenin belirtilmesi.

7. DENETİM KURUMLARI İLE DENETİM OTORİTESİNİN TEFTİŞİ ARASINDAKİ KOORDİNASYON

- Farklı ulusal denetim kurumları ile Denetim Otoritesi arasındaki koordinasyona yönelik usulün tanımlanması (uygulanabilirse)

- Denetim Otoritesi tarafınca diğer denetim kurumlarına uygulanan teftişe yönelik usulün tanımlanması

8. GEÇMİŞ SENELERE YÖNELİK YÜRÜTÜLMÜŞ DENETİM FAALİYETİNİN TAKİBİ

- Gerektiği takdirde, daha önceki senelerde yürütülmüş olan denetimlerin sonuçları ve denetim önerilerinin takibi hakkında bilgi sağlanması.

9. DENETİM OTORİTESİ TARAFINDAN KULLANILAN KAYNAKLAR

- Yıllık Denetim Faaliyet Raporunun hazırlanması için kullanılan kaynakların tanımlanması.

EK: Referans yıla ilişkin **yıllık denetim iş planı** (30/09/20xx tarihinde biten önceki 12 ay)

[Yukarıda 2. konuya göre bulguların listesi]

[Yukarıda 4. konuya göre değişikliklerin listesi]

[Yukarıda 5. konuya göre, ilişikte yer alan modeli takiben özet liste]

[Yukarıda 6. konuya göre, ilişikte yer alan modeli takiben özet liste]

SİSTEM DENETİMİNE YÖNELİK [Yukarıdaki 5. konuya göre özet liste]

Sistem denetiminin yapıldığı tarih	Denetimi yapılan program/sistem	Denetimi yapan kurum	Referans yılda bildirilen harcama	Bildirilen toplam harcama	Programın seçilmesine yönelik temel

BİLDİRİLEN HARCAMALAR VE ÖRNEK DENETİMLERE YÖNELİK [Yukarıdaki 6. konuya göre özet liste]

Fon	Referans (CCI no)	Program	Referans yılında bildirilen harcama	Rastgele seçilmiş örneğe yönelik denetimi yapılmış referans yılının harcaması		Rastgele seçilmiş örnekte (3) yer alan usule uygun olmayan harcamanın miktarı ve yüzdesi (hata oranı)		Denetimi yapılmış diğer harcamalar (4)	Diğer harcama örneğinde yer alan usule uygun olmayan harcamanın miktarı	Bildirilen toplam harcama	Bildirilen toplam harcamanın yüzdesi olarak denetimi yapılan toplam harcama	Gerçekleşme düzeyi (%)	Gizlilik düzeyi (%)
				1	2	Miktar	%	1					

1. Denetimi yapılan harcamanın miktarı
2. Referans yılda Komisyona bildirilen harcama ile ilgili olarak, denetimi yapılan harcamanın yüzdesi
3. Rastgele seçilmiş örneğin birden fazla fonu veya programı kapsadığı durumlarda, örneğin tümü için bilgi sağlanır
4. Referans yılda yer almayan tamamlayıcı örnek ile rastgele seçilmiş örneğe yönelik harcama

Komisyon ve Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti arasında yapılan Çerçeve Anlaşmaya

EK D[8]

Türkiye Cumhuriyeti Denetim Otoritesinin[9] **yönetim ve kontrol sistemlerine ilişkin**

Yıllık Denetim Görüşü

- Avrupa Komisyonu, ... Genel Müdürlüğü,

- Türkiye Cumhuriyetinin Yetkili Akreditasyon Görevlisi (CAO) ve

- [kopya][10] Türkiye Cumhuriyetinin Ulusal Yetkilendirme Görevlisine hitap eder.

Giriş:

Ben (soyad, ad, resmi unvan yada görev), Türkiye Cumhuriyeti Denetim Otoritesinin Başkanı olarak, (görevlendirilen Denetim Otoritesinin adı), yönetim yetkisinin verilmesi için yapılan başvuru sırasında (tarih) Komisyon'a gönderilen açıklamada sunulduğu üzere, (tarih)'inde sona eren önceki 12 aylık dönem süresince Katılım Öncesi Yardım Aracının [1'den 5'e kadar] bileşeni kapsamındaki işlemler için yönetim ve kontrol sistemlerinin işleyişini (bu görüşe ekli Yıllık Denetim Faaliyet raporunda belirlenen değişikliklerle birlikte (tarih)'inde önceki yıllarda Komisyon'a bildirilen değişiklikleri de dikkate alarak) inceledim.

Bu incelemenin amacı, Çerçeve Anlaşması ve/veya Katılım Öncesi Yardım Aracı çerçevesinde Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Komisyon arasında yapılan diğer anlaşmalar ile yönetim ve kontrol sistemlerinin uygunluğuna ve – Komisyon'a sunulan [harcama beyannameleri] [hesaplar ve harcama beyannameleri][11]'nin güvenilir bir şekilde oluşturulmasına katkıda bulunmak için tasarlanan ve böylece başka unsurların yanı sıra bu beyannamelerin temelini oluşturan işlemlerin yasallıklarının ve uygunluklarının teminine yardımcı olan – bu yönetim ve kontrol sistemlerinin etkin bir şekilde işletildiğine ilişkin bir görüş yayınlamaktır.

Ulusal Yetkilendirme Görevlisi ve denetçilerin sorumlulukları:

Katılım Öncesi Yardım Aracı Uygulama Tüzüğünün 25. Maddesine göre Ulusal Yetkilendirme Görevlisi, diğer işlerin yanı sıra Güvence Beyanının hazırlanması ve uygun bir şekilde sunulmasından sorumludur. Bu sorumluluk; Katılım Öncesi Yardım Aracı kapsamındaki yönetim ve kontrol sistemlerinin etkin bir biçimde işleyişinin, Beyanın temelini oluşturan işlemlerin yasallıkları ve uygunlukları açısından makul bir teminat sağlayıp sağlamadığının yanı sıra Komisyon'a beyan edilen harcamanın [ve sunulan hesapların][3] doğruluk, eksisizlik ve kesinliğine ilişkin yapılan bildirime yönelik bir açıklama içerir.

Ulusal Yetkilendirme Görevlisi değerlendirmesinde, kendinde bulunan tüm bilgileri esas almalıdır. Bu, iç denetim biriminin yaptığı çalışmayı da içerir.

---

[8] Her bir bileşen için

[9] Katılım Öncesi Yardım Aracı Uygulama Tüzüğünün 29(2)(b) Maddesine uygun olarak

[10] Seçilecek opsiyon

[11] Bileşene bağlı olarak seçilecek opsiyon

Bu raporda benim sorumluluğum, - Katılım Öncesi Yardım Aracı Uygulama Tüzüğünün 29(2)(b) Maddesi 2. paragrafına göre - tüm maddi açılardan (tarih)'inde sona eren önceki 12 aylık dönem süresince Katılım Öncesi Yardım Aracının [1'den 5'e kadar] bileşeni kapsamındaki işlemler için oluşturulan yönetim ve kontrol sistemlerinin etkin bir şekilde işleyişine ilişkin görüş açıklamaktır.

Denetimlerimiz bu amaç (ve beyan edilen harcama [ile 5. Bileşenin yıllık hesapları][12] ile nihai ödeme beyannamelerine ilişkin görüş sağlama amacı ile birlikte) göz önünde bulundurularak düzenlenmiştir. Katılım Öncesi Yardım Aracı Uygulama Tüzüğü Madde 29 kapsamındaki tüm sorumluluklarımızı yerine getirmek için genel denetim çalışma planı düzenleriz. Denetimlerimizi aslında Ulusal Yetkilendirme Görevlisi'nin Güvence Beyanının güvenilirliğine ilişkin genel bir görüş açıklayabilme unsurunu dikkate alarak planlamadık ve gerçekleştirmedik. Ancak, yürüttüğümüz denetim çalışmasının sonuçlarının Güvence Beyanı açısından önemli kaygılara yol açıp açamayacağı yönündeki kararlarımızı belirtiyoruz. Özellikle de denetim bulgularımızın

Ulusal Yetkilendirme Görevlisi'nin Güvence Beyanına yönelik çekincelerinin olması ya da olmaması durumu ile tutarlı olup olmadığını değerlendirdik. Denetimlerimizi uluslar arası denetim standartlarına göre yerine getirdik. Bu standartlar, diğer unsurların yanı sıra etik gerekliliklere uymamızı ve denetimlerimizi, görüşümüzü dayandıracağımız makul bir teminat elde edecek şekilde planlayıp gerçekleştirmemizi gerektirmektedir.

Yapılan çalışmanın görüşünüz için sağlam bir temel sağlayacağına inanıyorum.

İncelemenin kapsamı:

Denetim görevleri, söz konusu 12 aylık dönem süresince bu bileşen açısından yıllık denetim çalışma planına göre yapıldı ve (tarih)'e kadar olan dönemi kapsayan Yıllık Denetim Faaliyet raporunda açıklandı.

Sisteme dayalı denetimimiz, denemeyi temel alarak, Komisyon'a sunulan [harcama beyannameleri] [hesaplar ve harcama beyannameleri]3 'nin güvenilir bir şekilde oluşturulmasını tehdit eden risklerin etkin bir biçimde idaresi için Yararlanıcı tarafından ortaya konulan yönetim ve kontrol sistemlerinin tasarımı ve işletilmesinin incelenmesini içermektedir.

İncelemenin kapsamına ilişkin herhangi bir sınırlamayı belirtin:

➔ Her türlü sınırlamayı açıklayın

Denetçinin Görüşü:

[Görüş 1 – Olumlu görüş

Yukarıda bahsedilen incelemeye dayalı olarak benim görüşüm, 1 Ekim 20xx – 30 Eylül 20xx +1 dönemi için Komisyon'a sunulan [harcama beyannameleri] [hesaplar ve harcama beyannameleri]3 'nın güvenilir bir şekilde oluşturulmasına katkıda bulunmak için tasarlanan ve böylece başka unsurların yanı sıra bu Beyannamelerin temelini oluşturan işlemlerin yasallıklarının ve uygunluklarının teminine yardımcı

[12] 5. Bileşen için tercih edilecek seçenek

olan yönetim ve kontrol sistemlerinin etkin olarak işledikleri ve tasarım ve işletmeye yönelik olarak ise Katılım Öncesi Yardım Aracı Çerçeve Anlaşması ile ve/veya Katılım Öncesi Yardım Aracı çerçevesinde Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Komisyon arasında yapılan diğer anlaşmalar ile maddi tüm açılardan uyumlu oldukları yönündedir. Güvence Beyanının genel güvenilirliğine ilişkin bir görüş açıklamadan,

Ulusal Yetkilendirme Görevlisi tarafından çıkarılan Güvence Beyanının bizim denetim bulgularımızla maddi açılardan uyumsuz hiçbir beyan içermediği ve bu nedenle Güvence Beyanının uygulanabilir mevzuata uygun olarak doğru bir şekilde hazırlandığı hususunda herhangi bir şüphe yaratmadığı sonucuna ulaştım.

Denetimler GÜN/AY/20YIL ve GÜN/AY/20YIL tarihleri arasında yapılmıştır. Bulgularıma ilişkin rapor bu görüşle aynı tarihte teslim edilir.

(Onay Yeri ve Tarihi

_____

İmza

Görevlendirilen Denetim Otoritesi Amirinin Adı ve Resmi Ünvanı yada görevi)]

[Görüş 2 – Şartlı görüş [13]

Yukarıda bahsedilen incelemeye dayalı olarak benim görüşüm, 1 Ekim 20xx – 30 Eylül 20xx +1 dönemi için Komisyon'a sunulan [harcama beyannameleri] [hesaplar ve harcama beyannameleri]3 'nın güvenilir bir şekilde oluşturulmasına katkıda bulunmak amacıyla Katılım Öncesi Yardım Aracı bileşeni [1'den 5'e kadar] için tasarlanan ve böylece başka unsurların yanı sıra bu beyannamelerin temelini oluşturan işlemlerin yasallıklarını ve uygunluklarının teminine yardımcı olan yönetim ve kontrol sistemlerinin etkin olarak işledikleri ve tasarım ve işletmeye yönelik olarak ise Katılım Öncesi Yardım Aracı Çerçeve Anlaşması ile ve/veya Katılım Öncesi Yardım Aracı çerçevesinde Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Komisyon arasında yapılan diğer anlaşmaların uygulanabilir gerekliliklerinin tamamına aşağıdaki unsurlar hariç olmak üzere maddi tüm açılardan uygun oldukları yönündedir:

➔ Şartları belirtin ve açıklayın (Ulusal Yetkilendirme Görevlisi ile anlaşmazlıktan dolayı mı yoksa kapsam sınırlamasından mı); özellikle de ilgili organları belirtin

➔ Şartların tekrar eden/ sistemik bir yapıda mı ya da tek mi olduklarını belirtin.

Sonuç olarak, [Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti] [… otorite] [herhangi bir diğer aktör] Katılım Öncesi Yardım Aracı Çerçeve Anlaşmasına ve/veya Katılım Öncesi Yardım Aracı çerçevesinde Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Komisyon arasında yapılan diğer anlaşmaların gerekliliklerine uyum sağlayamadı.

Şart(ların) etkisinin, kamu katkısının [%]… EUR'ına tekabül eden ve beyan edilen toplam harcamanın [%]… EUR'su olduğunu tahmin ediyorum. Bu nedenle etkilenen Topluluk katkısı .... . Bir bütün olarak Güvence Beyanının genel güvenilirliğine ilişkin bir görüş açıklamadan, Ulusal Yetkilendirme Görevlisi tarafından çıkarılan

[13] Ulusal Yetkilendirme Görevlisi ile anlaşmazlık ya da kapsam sınırlaması nedeniyle uygulanabilir

Güvence Beyanının bizim denetim bulgularımızla maddi açılardan uyumsuz beyanlar içerdiği ve bu nedenle de Güvence Beyanının, bu yöndeki uygulanabilir mevzuata uygun olarak doğru bir şekilde hazırlandığını hususunda bazı şüphelere yol açtığı sonucuna ulaştım.

Bu beyan(lar) ve uyumsuzluk(lar) şudur(şunlardır): <beyanı açıklayın>

Denetimler GÜN/AY/20YIL ve GÜN/AY/20YIL tarihleri arasında yapılmıştır. Bulgularıma ilişkin rapor bu görüşle aynı tarihte teslim edilir.

(Onay Yeri ve Tarihi

_____

İmza

Görevlendirilen Denetim Otoritesi Amirinin Adı ve Resmi Ünvanı yada görevi)]

[Görüş 3 – Olumsuz görüş

Yukarıda bahsedilen incelemeye dayalı olarak benim görüşüm, 1 Ekim 20xx'den – 30 Eylül 20xx +1'e kadar olan dönemi için Komisyon'a sunulan [harcama beyannameleri] [hesaplar ve harcama beyannameleri]3 'nın güvenilir bir şekilde oluşturulmasına katkıda bulunmak amacıyla Katılım Öncesi Yardım Aracı bileşeni [1'den 5'e kadar] için tasarlanan ve böylece başka unsurların yanı sıra bu beyannamelerin temelini oluşturan işlemlerin yasallıklarının ve uygunluklarının teminine yardımcı olan yönetim ve kontrol sistemlerinin etkin olarak işlemedikleri ve tasarım ve işletmeye yönelik olarak ise Katılım Öncesi Yardım Aracı Çerçeve Anlaşması ile ve/veya Katılım Öncesi Yardım Aracı çerçevesinde (ülke) ve Komisyon arasında yapılan diğer anlaşmaların uygulanabilir gerekliliklerine önemli açılardan uyum sağlamadıkları yönündedir.

Bu olumsuz görüş aşağıdaki gözlem(ler)e dayanmaktadır:

➔ Beyana neden olan koşulları tanımlayın – Topluluk kurallarıyla önemli ölçüde uyum içinde olmasının sonuçları ile birlikte- ve eğer uygunsa, özellikle etkilenen organları sıralayın.

Bir önceki paragrafta değerlendirilen konuların etkileri nedeniyle, [*Türkiye Cumhuriyeti*] [… otorite] [herhangi bir diğer aktör] Katılım Öncesi Yardım Aracı Çerçeve Anlaşması ile ve/veya Katılım Öncesi Yardım Aracı çerçevesinde (ülke) ve Komisyon arasında yapılan diğer anlaşmaların gerekliliklerine uyum sağlayamadı.

Denetimler GÜN/AY/20YIL ve GÜN/AY/20YIL tarihleri arasında yapılmıştır. Bulgularıma ilişkin rapor bu görüşle aynı tarihte teslim edilir.

(Onay Yeri ve Tarihi

_____

İmza

Görevlendirilen Denetim Otoritesinin Amirinin Adı ve Resmi Ünvanı yada görevi)]

[Görüş 4 – Görüş bildirmeme

Bir önceki paragrafta ele alınan konunun önemi nedeniyle, 1 Ekim 20xx 'den 30 Eylül 20xx+1 'e kadar olan dönem için Katılım Öncesi Yardım Aracı bileşeni [1'den 5'e

kadar] kapsamında yer alan yönetim ve kontrol sistemlerinin etkinlikleri ve bunun Katılım Öncesi Yardım Aracı Çerçeve Anlaşması ile ve/veya Katılım Öncesi Yardım Aracı çerçevesinde Türkiye Cumhuriyeti ve Komisyon arasında yapılan diğer anlaşmalar ile uyumluluğuna ilişkin bir görüş bildirmiyorum. Bir bütün olarak Güvence Beyanını genel güvenilirliğine ilişkin bir görüş açıklamadan, Ulusal Yetkilendirme Görevlisi tarafından çıkarılan Güvence Beyanının bizim denetim bulgularımızla maddi açılardan uyumsuz beyanlar içerdiği ve bu nedenle de Güvence Beyanının, bu yöndeki uygulanabilir mevzuata uygun olarak doğru bir şekilde hazırlandığını hususunda bazı şüphelere yol açtığı sonucuna ulaştım. Bu beyan(lar) ve uyumsuzluk(lar) şudur (şunlardır): <beyanı açıklayın>

(Onay Yeri ve Tarihi

_____

İmza

Görevlendirilen Denetim Otoritesinin Amirinin Adı ve Resmi Ünvanı yada görevi)]

Komisyonla Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti arasındaki

Çerçeve Anlaşmaya

EK E[1]

***Türkiye Cumhuriyeti* Denetim Otoritesinin[2]**

[5. Bileşenin hesapları ve harcama beyannamesi hakkındaki][3]

[… ilgili programın] nihai harcama beyannamesi hakkındaki

(…ilgili programın …Bölümü)

(Nihai Denetim Faaliyet Raporu tarafından desteklenen)[4]

Denetim Görüşü

- Avrupa Komisyonu, …Genel Müdürlüğüne

- Türkiye Cumhuriyeti'nin Yetkili Akreditasyon Görevlisine (CAO)

1. Giriş

Ben, *(ad, soyad, resmi unvan ya da görev)* Türkiye Cumhuriyeti'nin Denetim Otoritesinin (belirlenen Denetim Otoritesinin adı) Başkanı olarak, denetim çalışma planına uygun olarak Denetim Otoritesi tarafından ya da onun sorumluluğu altında, programla (programın adı, bileşeni, dönemi, referans (CCI) numarası)) ilgili olarak gerçekleştirilen denetim çalışmasının sonuçlarını inceledim [ve gerekli gördüğümde ilave çalışmaları yaptım].

2. Ulusal Yetkilendirme Görevlisinin ve Denetçilerin Sorumlulukları

Katılım Öncesi Yardım Aracı Uygulama Tüzüğünün 25. maddesine göre, Komisyona bildirilen harcama beyannamelerinin hazırlanması ve kurallara uygun bir bicimde sunulması, bu beyannamelerin temelini oluşturan işlemlerin hukukiliğinin ve usule uygunluğunun sağlanması Ulusal Yetkilendirme Görevlisi'nin sorumluluğu altındadır.

[Bu sorumluluk, hileden ya da hatadan kaynaklanabilecek maddi bir yanlış beyan içermeyen yıllık hesapların hazırlanması ve kurallara uygun bir biçimde sunulmasıyla ilgili olarak iç denetimin kurulmasını, uygulanmasını ve muhafaza edilmesini; uygun muhasebe politikalarının uygulanmasını ve içinde bulunulan koşullar için akla uygun muhasebe tahminleri yapmayı içine almaktadır.][3]

Katılım Öncesi Yardım Aracı Uygulama Tüzüğü'nün 29(2)(b) maddesinin 3. paragrafı uyarınca benim bu rapordaki sorumluluğum, Ulusal Yetkilendirme Görevlisi tarafından sunulan [nihai harcama beyannamesinin güvenilirliği], [harcama beyannamesi ve yıllık hesapların güvenilirliği][3] ve [nihai ödeme başvurusunun geçerliliği] konusunda görüş beyan etmektir. Denetimleri uluslararası denetim standartlarına uygun bir biçimde yürüttüm.

---

[1] Her bir bileşen için

[2] Katılım Öncesi Yardım Aracı Uygulama tüzüğünün 29(2)(b) maddesi uyarınca

[3] 5. Bileşen için tercih edilecek seçenek

[4] Uygun görüldüğünde ve bileşene uygun olmayan tüm durumlarda

Bu standartlar, benim, denetimleri, harcama beyannamesi ve yıllık hesaplar ile programa sağlanan Topluluk katkısının nihai dengesi için yapılan ödeme başvurusunun herhangi bir maddi hatalı beyan içerip içermediği ve iç denetim prosedürlerinin etkinliği konusunda makul bir teminat elde etmek amacıyla planlayıp uygulamamı gerektirmektedir.[3]

Katılım Öncesi Yardım Aracı Uygulama Tüzüğü'nün 29. maddesi kapsamındaki bütün sorumluluklarımızı yerine getirmek için genel bir denetim çalışma planı düzenlemekteyiz. Denetimler, (nihai harcama beyannamesindeki ve programa sağlanan Topluluk katkısının nihai dengesi için yapılan ödeme başvurusundaki meblağları ve açıklamaları destekleyen kanıtların örnekleme yöntemiyle incelenmesini) (yıllık hesaplardaki bilgileri destekleyen kanıtların örnekleme yöntemiyle incelenmesini, harcama beyannamesindeki yıllık hesaplardaki meblağ ve açıklamalar hakkındaki denetim kanıtları elde etmek amacıyla prosedürlerin ve uygun işlem öneklerinin incelenmesini) içermektedir.[3] (Denetimler, ödemelerin Topluluk kurallarına uygunluğunu, sadece akredite edilmiş idari yapıların, kurallara uygunluğun ödemeler yapılmadan önce kontrol edilmesini temin etme ehliyetine sahip olmaları bakımından kapsar)[5].

Denetimlerimin, görüşüm için makul bir dayanak oluşturduğuna inanıyorum.

3. İncelemenin kapsamı

İncelememi Katılım Öncesi Yardım Aracı Uygulama Tüzüğü'nün 29(2)(b) maddesine uygun bir biçimde gerçekleştirdim.

İncelememizin kapsamı, Komisyon'a sunulan nihai harcama beyannamesinin temelini oluşturan işlemlerin hukukiliği ve usule uygunluğu konusunda bir görüş oluşturmak için belirlenmemiştir[6]. İncelemenin kapsamı konusunda herhangi bir sınırlama olmamıştır.[5]

Kapsam daha sonra aşağıdaki unsurların etkisiyle sınırlandırılmıştır:

(a) …

(b) …

(c) … vs.

(*Sistematik sorunlar, yönetim ve kontrol sistemindeki zayıflıklar, destekleyici dokümanların bulunmayışı, dava konusu olan vakalar vs. gibi incelemenin kapsamıyla ilgili her türlü sınırlamayı belirtiniz ve harcama miktarlarını ve yapılacak Topluluk katkısını hesaplayınız. Denetim Otoritesi, sınırlamaların açıklanan nihai harcamalar üzerinde herhangi bir etkisi olmayacağını düşünüyorsa bu durum da ifade edilmelidir.*)

4. Hatalar ve usulsüzlükler

Denetim çalışması sırasında tespit edilen hata oranları ve usulsüzlük vakaları, Ulusal Yetkilendirme Görevlisi'nin bu konularla tatmin edici bir biçimde ilgilenmiş olması ve zaman içinde ortaya çıkış seviyelerindeki eğilim göz önünde bulundurulduğunda, olumlu görüş verilmesini engelleyecek boyutta değildir.

[5] 5. bileşen için seçimlik
[6] Tercih edilecek seçenek

Ya da

Denetim çalışması sırasında tespit edilen hata oranları ve usulsüzlük vakaları ve Ulusal Yetkilendirme Görevlisi'nin bu konuyu ele alış biçimi, olumlu görüş verilmesini engelleyici niteliktedir. Bu vakaların bir listesi nihai denetim faaliyet raporunda, tüm sistemi etkilemesi mümkün olan özellikleri ve sorunun boyutu da belirtilerek, sunulmaktadır.

5. Denetçilerin Nihai Harcama Beyannamesi Hakkındaki Görüşü

1. Seçenek – Olumlu Görüş

(*İncelemenin kapsamına herhangi bir sınırlama getirilmemiş olması ve hata oranları, usulsüzlük vakaları ve*

Ulusal Yetkilendirme Görevlisi*'nin bunları ele alış biçiminin, olumlu görüş verilmesine engel oluşturmaması halinde*)

Yukarıda atıfta bulunulan, Katılım Öncesi Yardım Aracı Uygulama Tüzüğü'nün 29(2)(b) maddesine uygun olarak gerçekleştirilen denetim çalışmasını [ve benim yaptığım ilave çalışmaları] içine alan incelemeye dayanarak, Katılım Öncesi Yardım Aracı [1–5]….. bileşeni kapsamında, (tarih)-(tarih) dönemine ait işlemlerle ilgili olarak Komisyona bildirilen hesapların (özellikle, harcama beyannamesi), <temel işlemlerin hukukiliği ve usule uygunluğu ile ilgili olanlar da dahil olmak üzere> **esasa ilişkin yönlerden doğru** olarak sunulmuş olduğu ve iç denetim prosedürlerinin yeterince iyi uygulanmış olduğu görüşündeyim[3.]

Ya da

Yukarıda atıfta bulunulan, Katılım Öncesi Yardım Aracı Uygulama Tüzüğü'nün 29(2)(b) maddesine uygun olarak gerçekleştirilen denetim çalışmasını [ve benim yaptığım ilave çalışmaları] içine alan incelemeye dayanarak, nihai harcama beyannamesinin, (tarih)-(tarih) dönemi Katılım Öncesi Yardım Aracı [1-5]…..bileşeni ilgili çalışma programı kapsamında yapılan harcamayı –temel işlemlerin hukukiliği ve usule uygunluğu ile ilgili olanlar da dahil olmak üzere[7] **esasa ilişkin yönlerden doğru** olarak sunmakta olduğu ve programa sağlanan Topluluk katkısının nihai miktarı için yapılan ödeme başvurusunun geçerli olduğu görüşündeyim.

Denetimlerim GG/AA/20YY – GG/AA/2OYY tarihleri arasında gerçekleştirilmiştir.

Düzenlendiği yer ve tarih

İmza

Atanan Denetim Otoritesi Başkanının adı, resmi unvanı ya da görevi

2. Seçenek – Koşullu Görüş

(*İncelemenin kapsamına sınırlamalar getirilmiş olması ve/veya hata oranları, usulsüzlük vakaları ve*

[7] Uygulanabildiği durumlarda isteğe bağlı olarak bileşenlere dahil edilir (bkz. Dipnot 6)

Ulusal Yetkilendirme Görevlisi*'nin bunları ele alış biçimi, koşullu görüş verilmesini gerektirdiği ancak bunun ilgili tüm harcamalar için olumsuz görüş verilmesine neden olmayacağı durumlarda*)

Yukarıda atıfta bulunulan, Katılım Öncesi Yardım Aracı Uygulama Tüzüğü'nün 29(2)(b) maddesine uygun olarak gerçekleştirilen denetim çalışmasını [ve benim yaptığım ilave çalışmaları] içine alan incelemeye dayanarak, Katılım Öncesi Yardım Aracı [1-5] bileşeni kapsamında, (tarih)-(tarih) dönemine ait işlemlerle ilgili olarak Komisyon'a bildirilen hesapların, aşağıda belirtilen hususlar dışında, <temel işlemlerin hukukiliği ve usule uygunluğu ile ilgili olanlar da dahil olmak üzere>[7] esasa ilişkin yönlerden doğru olarak sunulmuş olduğu ve iç denetim prosedürlerinin yeterince iyi uygulanmış[3] olduğu görüşündeyim:

(a) …

(b) …

(c) …vs.

(koşulları, özellikle de ilgili kurumları belirtiniz ve tekrar eden / sistematik bir yapıya mı sahip olduklarını yoksa bir defaya mı mahsus olduklarını açıklayınız.)

Koşulların etkisinin, açıklanan toplam harcamanın …Avro'su kadar olduğunu tahmin ediyorum. [kamu katkısının [%...'a] [Avro'suna] karşılık gelmektedir] Dolayısıyla, yapılan Topluluk katkısı…'dır.

Ya da

Yukarıda atıfta bulunulan, Katılım Öncesi Yardım Aracı Uygulama Tüzüğü'nün 29(2)(b) maddesine uygun olarak gerçekleştirilen denetim çalışmasını [ve benim yaptığım ilave çalışmaları] içine alan incelemeye dayanarak, nihai harcama beyannamesinin, (tarih)-(tarih) dönemi Katılım Öncesi Yardım Aracı [1-5] bileşeni… ilgili çalışma programı kapsamında yapılan harcamayı, yukarıda 3. maddede belirtilen konularla ve/veya 4. maddede hata oranları, usulsüzlük vakaları ve bunların Ulusal Yetkilendirme Görevlisi tarafından ele alınış biçimleri hakkındaki gözlemlerle ilgili olanlar **dışında**, temel işlemlerin hukukiliği ve usule uygunluğu ile ilgili olanlar da dahil olmak üzere[7], esasa ilişkin yönlerden doğru olarak sunulmuş olduğu ve programa sağlanan Topluluk katkısının nihai miktarı için yapılan ödeme başvurusunun geçerli olduğu görüşündeyim.

Koşulların etkisinin, açıklanan toplam harcamanın … Avro'su kadar olduğunu tahmin ediyorum. [kamu katkısının [%...'a] [Avro'suna] karşılık gelmektedir] Dolayısıyla, yapılan Topluluk katkısı…'dır.

Denetimlerim GG/AA/20YY – GG/AA/2OYY tarihleri arasında gerçekleştirilmiştir.

Düzenlendiği yer ve tarih

İmza

Atanan Denetim Otoritesi Başkanının adı, resmi unvanı ya da görevi

3. Seçenek – Olumsuz Görüş

(Hataların ve usulsüzlük vakalarının niteliği ve kapsamı ve bunların

Ulusal Yetkilendirme Görevlisi *tarafından ele alınış biçimi, bir koşulun, nihai harcama beyannamesinin bir bütün olarak yanıltıcı yönünü ortaya koymakta yetersiz kalmasına sebep oluyorsa)*

Yukarıda atıfta bulunulan, Katılım Öncesi Yardım Aracı Uygulama Tüzüğü'nün 29(2)(b) maddesine uygun olarak gerçekleştirilen denetim çalışmasını [ve benim yaptığım ilave çalışmaları] içine alan incelemeye dayanarak, özellikle de hataların ve usulsüzlük vakalarının niteliği ve kapsamı ve bunların

Ulusal Yetkilendirme Görevlisi tarafından 4. maddede açıklandığı gibi tatmin edici bir biçimde ele alınmış olmamasını göz önünde bulundurarak, Katılım Öncesi Yardım Aracı [1-5] bileşeni kapsamında, (tarih)-(tarih) dönemine ait işlemlerle ilgili olarak Komisyona bildirilen hesapların, esasa ilişkin yönlerden doğru olarak sunulmuş olmadığı ve iç denetim prosedürlerinin yeterince iyi uygulanmamış olduğu görüşündeyim.[3]

Ya da

Yukarıda atıfta bulunulan, Katılım Öncesi Yardım Aracı Uygulama Tüzüğü'nün 29(2)(b) maddesine uygun olarak gerçekleştirilen denetim çalışmasını [ve benim yaptığım ilave çalışmaları] içine alan incelemeye dayanarak, nihai harcama beyannamesinin, (tarih)-(tarih) dönemi Katılım Öncesi Yardım Aracı [1-5]….. bileşeni ilgili çalışma programı kapsamında yapılan harcamayı –temel işlemlerin hukukiliği ve usule uygunluğu ile ilgili olanlar da dahil olmak üzere- esasa ilişkin yönlerden doğru olarak sunmadığı ve programa sağlanan Topluluk katkısının nihai miktarı için yapılan ödeme başvurusunun geçerli olmadığı görüşündeyim.

Denetimlerim GG/AA/20YY – GG/AA/2OYY tarihleri arasında gerçekleştirilmiştir.

Düzenlendiği yer ve tarih

İmza

Atanan Denetim Otoritesi Başkanının adı, resmi unvanı ya da görevi

4. Seçenek – Görüş Bildirmeme

(Araştırmanın kapsamı üzerinde, daha başka çalışmalar yapılmadan nihai harcama beyannamesinin güvenilirliği konusunda bir sonuca varmayı engelleyen önemli sınırlandırmalar bulunuyorsa)

Yukarıda atıfta bulunulan, Katılım Öncesi Yardım Aracı Uygulama Tüzüğü'nün 29(2)(b) maddesine uygun olarak gerçekleştirilen denetim çalışmasını [ve benim yaptığım ilave çalışmaları] içine alan incelemeye dayanarak ve özellikle de 3. maddede belirtilen hususlar göz önünde bulundurulduğunda, bir görüş belirtmem mümkün değildir.

Düzenlendiği yer ve tarih

İmza

Atanan Denetim Otoritesi Başkanının adı, resmi unvanı ya da görevi